

RAPORT O STANIE GMINY TUCZĘPY ZA 2019 ROK

Spis treści

- I. Wstęp – Informacje ogólne.
  1. Władze lokalne, gminne jednostki organizacyjne i pomocnicze.
  2. Położenie geograficzne.
  3. Środowisko naturalne.
  4. Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych. Formy ochrony przyrody.
  5. Demografia.
- II. Informacje finansowe.
- III. Informacje o stanie mienia komunalnego.
  1. Budynki.
  2. Grunty.
- IV. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii
  1. Strategia Rozwoju Gminy Tuczępy na lata 2016 – 2020.
  2. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Tuczępy na lata 2016 – 2023
  3. Program Gospodarki Niskoemisyjnej.
  4. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Tuczępy.
  5. Plan Zagospodarowania Przestrzennego.
  6. Program Ochrony Środowiska.
  7. Program przeciwdziałania bezdomności zwierząt oraz zapobieganie bezdomności na terenie Gminy Tuczępy.
  8. Program opieki nad zabytkami.
  9. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
  10. Program przeciwdziałania narkomanii.
  11. Gminna Strategia Pomocy Społecznej.
  12. Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi.
- V. Realizacja uchwał Rady Gminy.
- VI. Zadania realizowane na podstawie ustawy o samorządzie gminnym
  1. Kultura.
  2. Oświata.
  3. Ochrona przeciwpożarowa oraz informacja o stanie bezpieczeństwa przeciwpożarowego w Gminie Tuczępy za 2019 r.

- VII. Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 poz. 2277 ze zm.).
- VIII. Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 6 marca 2018 roku o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.
- IX. Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz rozporządzeń i aktów wykonawczych do tej ustawy.
- X. Rolnictwo i leśnictwo.

I. Wstęp - Informacje ogólne.

1. Władze lokalne, gminne jednostki organizacyjne i pomocnicze.

Wójtem Gminy Tuczępy nieprzerwanie od 2010 roku i na dzień dzisiejszy jest Marek Kaczmarek.

Wójt jako organ wykonawczy realizuje uchwały Rady Gminy i zadania określone przepisami prawa. Do zadań Wójta należy w szczególności: opracowywanie strategii, programów rozwoju, gospodarowanie mieniem komunalnym, wykonanie budżetu.

Wójt wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Gminy.

Organem stanowiącym i kontrolnym wybieranym od października 2018 roku na 5-letnią kadencję jest Rada Gminy. Do właściwości Rady należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Rada obraduje na sesjach zwoływanych przez Przewodniczącego Rady.

Na terenie Gminy Tuczępy funkcjonuje 7 jednostek organizacyjnych i są to:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuczępach,
- Centrum Kultury w Tuczępach,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Tuczępach,
- Gminny Ośrodek Zdrowia w Tuczępach,
- Samorządowe Centrum Oświaty w Tuczępach,
- Zespół Placówek Oświatowych w Nizinach,
- Zespół Placówek Oświatowych Publiczna Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Tuczępach.

Jednostkami pomocniczymi gminy są sołectwa, których obszar i zakres działania określa Rada Gminy w statucie sołectwa. Organem uchwałodawczym sołectwa jest zebranie wiejskie, a wykonawczym sołtys. Działalność sołtysa wspiera rada sołecka. Wyboru sołtysa oraz rady sołeckiej dokonują stali mieszkańcy danego sołectwa w tajnym i bezpośrednim głosowaniu na zebraniu wiejskim.

Gmina Tuczępy liczy 15 sołectw:

- Brzozówka,
- Chałupki,
- Dobrów,
- Góra,
- Grzymała,
- Januszkowice,
- Jarosławice,
- Kargów,
- Nieciesławice,
- Niziny,
- Podlesie,
- Rzędów,
- Sieczków,
- Tuczępy,
- Wierzbica.

2. Położenie geograficzne.

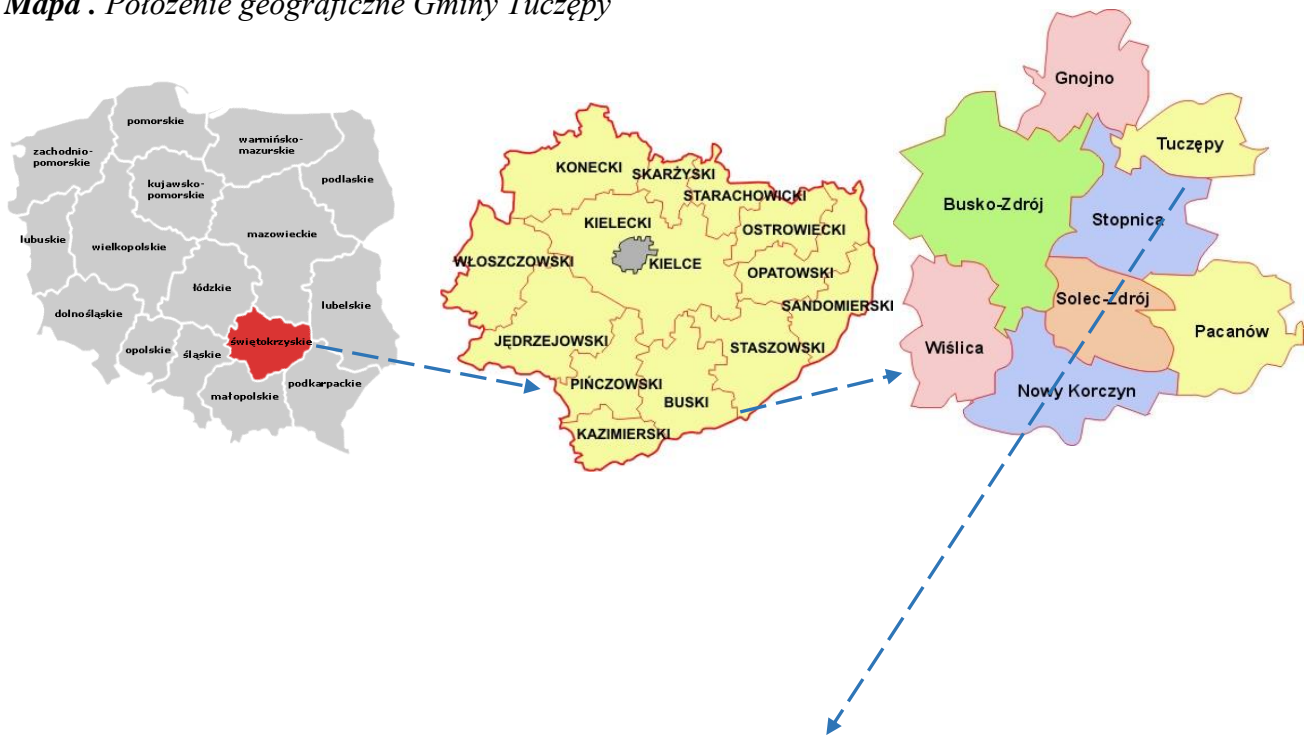
Gmina Tuczępy usytuowana jest w południowo - wschodniej części województwa świętokrzyskiego, w północno - wschodniej części powiatu buskiego. Oddalona jest od Buska-Zdroju o około 27 km i od Kielc o około 58 km, dlatego też pozostaje w obszarze bezpośrednich wpływów obu miast (społecznych, ekonomicznych, rekreacyjnych i infrastrukturalnych).

Po wdrożeniu reformy administracyjnej, od 1 stycznia 1999 roku gmina wiejska Tuczępy wchodzi w skład województwa świętokrzyskiego oraz powiatu buskiego.

Gmina zajmuje powierzchnię 8362 ha (84 km²) i zalicza się ją do grupy małych gmin.

W skład gminy wchodzi 15 sołectw. Należą do nich: Brzozówka, Chałupki, Dobrów, Góra, Grzymała, Januszkowice, Jarosławice, Kargów, Nieciesławice, Niziny, Podlesie, Rzędów, Siczeków, Tuczępy, Wierzbica.

Mapa . Położenie geograficzne Gminy Tuczępy

Źródło: https://www.osp.org.pl/hosting/katalog.php?id_w=14&id_p=274&id_g,
<https://ekoponidzie.wordpress.com/prasa/glos-gminy-tuczepy/gmina-tuczepy-2/>,
www.krolewskieponidzie.pl, <https://www.google.pl/maps>

3. Środowisko naturalne.

Gmina Tuczępy położona jest w obrębie Niecki Połanieckiej, należącej do makroregionu Niecka Nidziańska. Elementem dominującym w krajobrazie gminy są ciągi płaskich wzniesień i garbów.

Gmina położona jest na średniej wysokości od 190 do 240 m n.p.m. Jej obszar poprzecinany jest gęstą siecią kanałów i małych cieków wodnych, należących do zlewni rzeki Wschodniej, płynącej wzdłuż południowej granicy gminy.

Obszar Gminy Tuczępy charakteryzuje się w części północnej znacznymi przekształceniami naturalnej rzeźby terenu. Jest to wynikiem prowadzonej przez lata, w tym rejonie Gminy, eksploatacji surowców mineralnych (siarki). Na terenie miejscowości Niziny, Jarosławice, Tuczępy, Grzymała występują miejscowe przekształcenia terenu, związane z eksploatacją kruszyw naturalnych - piasku. Na pozostałych terenach rzeźba omawianego terenu charakteryzuje się dużą naturalnością, jej przekształcenia są nieliczne i związane są głównie z obiektami infrastruktury technicznej, przeważnie komunikacyjnej.

Obszar występowania iłów krakowieckich, obejmujący znaczną powierzchnię Gminy Tuczępy jest niewodonośny. Parametry hydrogeologiczne tych utworów nie spełniają kryteriów użytkowego poziomu wodonośnego (wydajności studni poniżej 10 m³/h).

W obrębie Gminy została wydzielona tylko jedna jednostka hydrogeologiczna. Obejmuje ona użytkowy czwartorzędowy poziom wodonośny występujący w dolinie rzeki Wschodniej. W strefie przypowierzchniowej można na terenie Gminy wyróżnić kilka rejonów o zróżnicowanych warunkach zalegania wód gruntowych. W rejonach dolin, zagłębień i obniżen wody gruntowe zalegają na głębokości 0 -1 m p.p.t. Występują tu podmokłości i zatorfienia w okresach wiosennych roztopów, jak również wzmożonych opadów, często zdarza się, że zwierciadło utrzymuje się na powierzchni terenu. Obszar zalegania wód gruntowych na głębokości 1 – 3 m p.p.t. i głębiej niż 3 m p.p.t. obejmuje zarówno tereny dolin cieków powierzchniowych, jak również tereny przyległe zbudowane z osadów przepuszczalnych. Przy silnie rozwiniętym systemie dolin, na obszarach tych wody opadowe utrzymują się na wysokim poziomie. Wody gruntowe tego rejonu są zasilane głównie poprzez infiltrację opadów atmosferycznych, charakteryzują się bardzo dużą amplitudą wahań, miejscami dochodzącą do 1,0 m.

Obszar Gminy Tuczępy leży w zlewni rzeki Wschodniej będącej dopływem rzeki Czarnej Staszowskiej. Rzeka Wschodnia przebiega przez południową i południowo-zachodnią część Gminy i na całej długości jest uregulowana.

Na terenie Gminy brak jest naturalnych zbiorników wód powierzchniowych, mimo dość gęstej sieci cieków i rowów, bowiem ukształtowanie terenu nie sprzyja tworzeniu się jezior i stawów w sposób naturalny.

Jedynie tuż przy północnej granicy Gminy w kompleksie leśnym występuje niewielki zbiornik naturalny o powierzchni ok. 4 ha. Ze względu na położenie na terenie zalesionym podlega on pod Lasy Państwowe.

W rejonie wsi Niziny znajdują się nowopowstałe trzy stawy hodowlane o powierzchni ok. 3 ha, stanowiące własność prywatną. W Gminie Tuczępy występują niezbyt korzystne warunki glebowe dla rozwoju rolnictwa. Gleby Gminy Tuczępy wykazują duże mozaikowe zróżnicowanie pod względem bonitacyjnym, jak i kompleksów przydatności rolniczej.

Generalnie w skali całej Gminy największy udział mają kompleksy zbożowo - pastewny mocny oraz żytnio - ziemniaczany słaby, a dość duży udział mają kompleksy żytnio - ziemniaczany dobry, żytnio - łubinowy, zbożowo - pastewny słaby i pszeniczny dobry. Niewielki udział mają kompleksy pszeniczny wadliwy i żytnio - ziemniaczany bardzo dobry, a zupełnie brak kompleksu pszenicznego bardzo dobrego.

Najlepsze gleby koncentrują się w centralnej części gminy w rejonie wsi Sieczków, Tuczępy, Wierzbica, Dobrów, Rzędów oraz na zachód i na północ od Nizin. Są to głównie czarne ziemie zdegradowane i w niewielkim stopniu czarne ziemie właściwe.

Gleby średniej jakości występują w zachodniej części gminy (rejon Kargowa i Brzozówki), w centralnej części pasem od Chałupek przez Sieczków i Tuczępy do Nizin oraz w dużym kompleksie od Podlesia po Dobrów i Rzędów. Są to gleby brunatne wylugowane i kwaśne, a niekiedy brunatne właściwe.

Gleby słabe przeważają w zachodniej części gminy (rejon wsi Kargów, Brzozówka, Chałupki, Grzymała), wzdłuż południowej granicy gminy (Nieciesławice, Jarosławice, Niziny i Młyńczyska) oraz płatami w rejonie wsi Sachalin, Rudki, Góra, Januszkowice i Kolonia Rzędów. Są to głównie gleby bielcowe i pseudo-bielcowe, wykształcone na podłożu piaszczystym oraz madach i mułkach rzecznych (osady rzeczne i wodnolodowcowe), a w związku z tym często są albo zbyt przepuszczalne dla wody albo zbyt mokre. Obszary

występowania tych gleb zajmują powierzchnię ok. 45% powierzchni gminy i obejmują kompleksy przydatności rolniczej - głównie żytnio - ziemniaczany dobry, zbożowo pastewny mocny i słaby, w mniejszym stopniu pszenno dobry i wadliwy, żytnio - ziemniaczany bardzo dobry i słaby oraz żytnio - łubinowy.

W Gminie dominują małe oraz średnie gospodarstwa rolne o pow. ok. 5 ha, w tym zdecydowanie przeważa sektor indywidualny. Dominuje rolnictwo z przeważającą produkcją roślinno-zwierzęcą i z tendencją zwiększania produkcji ogrodniczo-sadowniczej.

Prawdziwym bogactwem gminy Tuczępy są lasy i grunty leśne, które zajmują około 30% obszaru Gminy. Występują tutaj różne gatunki drzew (sosna, olsza, brzoza, dąb, modrzew), tworząc duże kompleksy lasów mieszanych bogatych w runo leśne. Gmina Tuczępy nie dysponuje rozwiniętą bazą przetwórczą dla lokalnych produktów rolnych. Hodowla w gminie Tuczępy opiera się głównie na hodowli trzody chlewnej w indywidualnych gospodarstwach rolnych w ilości nie przekraczające 40 DJP, bydła mlecznego i opasowego.

Lasy w Gminie Tuczępy zajmują 2 178,85 ha, co stanowi 25,5% lesistości. Występują tutaj różne gatunki drzew (sosna, brzoza, olcha, akacja), tworząc duże kompleksy lasów mieszanych bogatych w runo leśne (grzybów, jagody) oraz zwierzynę płową.

4. Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych. Formy ochrony przyrody.

Na formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody składają się parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Zachodnia część Gminy leży w Chmielnicko - Szydłowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Jest to obszar o charakterze rolniczo - leśnym. W jego szacie roślinnej dominują lasy. Obszar pełni ważne ekologiczne funkcje łącznikowe pomiędzy Zespołem Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich i Zespołem Parków Krajobrazowych Poniżnia. Jego pierwszoplanową funkcją jest ochrona wód powierzchniowych.

Południowa część gminy znajduje się w Solecko - Pacanowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Na obszarze S - POChK dominują zbiorowiska nieleśne.

W dolinach rzek występują zbiorowiska torfowiskowe, łąkowe z udziałem roślin halofilnych: komonicy skrzydlastostrąkowej, muchotrzewu solniskowego, koniczyny rozdętej.

Gmina Tuczępy znajduje się poza obszarami chronionymi w europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 i krajowej sieci ekologicznej ECONET-PL.

5. Demografia.

W końcu 2019 roku liczba ludności zameldowanej na stałe w Gminie Tuczępy wynosiła 3733 osoby. Najwięcej mieszkańców było w miejscowości Niziny 661, co stanowi 17,70 % mieszkańców gminy, na drugim miejscu jest miejscowość Tuczępy z 633 mieszkańcami stanowiącymi 16,95% ogółu mieszkańców, natomiast najmniejsza miejscowość to Dobrów, gdzie zamieszkuje tylko 10 osób.

W omawianym okresie liczba kobiet na terenie Gminy Tuczępy nieznacznie przewyższała liczbę mężczyzn i na koniec 2019 r. wynosiła odpowiednio 1867 do 1866.

W 2019 r. Gmina Tuczępy odnotowała ujemny przyrost naturalny. Urodziło się 31 dzieci, 42 osoby zmarły.

W okresie tym w Gminie Tuczępy dokonano 89 zameldowań, zaś 108 osób zostało wymeldowanych.

Tabela poniżej przedstawia rozkład ludności w poszczególnych miejscowościach na tle całej gminy.

Tabela. Stan ludności w miejscowościach Gminy Tuczępy (31.12.2019r.)

L.P.	Sołectwo	Liczba mieszkańców sołectwa	% ogółu mieszkańców
1.	Brzozówka	62	1,66
2.	Chałupki	191	5,12
3.	Dobrow	10	0,26
4.	Góra	258	6,91
5.	Grzymała	210	5,68
6.	Januszkowice	177	4,74
7.	Jarosławice	362	9,69
8.	Kargów	246	6,58
9.	Nieciesławice	214	5,73
10.	Niziny	661	17,70
11.	Podlesie	224	6,00
12.	Rzędów	141	3,77
13.	Sieczków	152	4,07
14.	Tuczępy	633	16,95
15.	Wierzbica	192	5,14

II. Informacje finansowe.

Budżet Gminy Tuczępy na 2019 rok przyjęty został w dniu 25 stycznia 2019 r. uchwałą Nr VI/49/2019 Rady Gminy Tuczępy.

Zaplanowane dochody budżetu Gminy zrealizowano w 95,47% w stosunku do dochodów planowanych. Dochody własne Gminy zrealizowano w 95,38%, stanowią one 41,72% dochodów ogółem wykonanych w 2019 roku.

Plan wydatków wykonano w 84,24% w stosunku do wydatków planowanych, w tym realizacja planowanych wydatków majątkowych wyniosła 46,22% i wydatków bieżących 90,37%. Budżet Gminy Tuczępy spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, tzn. wykonane wydatki bieżące nie przekraczają kwoty wykonanych dochodów bieżących. Wydatki budżetowe dokonywane były zgodnie z przepisami art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych tj. w granicach kwot określonych w planie finansowym.

Różnica między wykonanymi dochodami i wydatkami budżetowymi za 2019 rok stanowi nadwyżkę budżetu w kwocie 604.683,12 zł przy planowanym deficycie w wysokości 1.931.000,00 zł. Przychody budżetu zaplanowane z tytułu wolnych środków na kwotę 600.000,00 zł zrealizowano na kwotę 798.975,63 zł.

Rozchody budżetu zaplanowano w wysokości 600.000,00 zł i zrealizowano je w 100%.

Zobowiązania na koniec 2019 roku wynoszą 2.555.000,00 zł i w całości stanowią długoterminowe obligacje komunalne.

W 2019 roku nie realizowano budżetu obywatelskiego.

III. Informacje o stanie mienia komunalnego.

1. Budynki

W zasobie Gminy znajdują się następujące nieruchomości :

Wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy Tuczępy- BUDYNKI			
l.p	Położenie/ nazwa	Nr działki	Pow. użytkowa budynku w m ²
1	Świetlica wiejska Brzozówka	489	52,0
2	Klub Rolnika Chałupki	229/1	147,5
3	Świetlica wiejska Góra	37/4	404,0
4	Strażnica Grzymała	593/2	482,3
5	Świetlica Januszkowice	346/1,347/2	147,5
6	Strażnica Jarosławice	595/2	450,5
7	Strażnica Kargów	40	301,0
8	Wiejski Dom Kultury Nieciesławice	53/6	296,0
9	Strażnica Niziny	250/3	390,5
10	Świetlica Podlesie	239/1 obręb 0015	201,5
11	Wiejski Klub Kultury Rzędów	410/1, 409/2	201,0
12	Świetlica Wiejska Sieczków	112	68,0
13	Strażnica Tuczępy	283/2,283/4	614,5
14	Strażnica Wierzbica	959, 794/1	452,9
15	Budynek Szkoły Podstawowej Tuczępy	280/15	1380,0
16	Budynek Szkoły Podstawowej Niziny	172/2	1310,0
17	Budynek Szkoły Podstawowej Kargów	65/2	1060,0
18	Budynek Gimnazjum	533/4, 533/5	2650,0

19	Budynek Urzędu Gminy w Tuczępach	288/1	585,0
20	Budynek administracyjno-biurowy	311/2	88,0
21	Budynek GOPS, Poczta, Stomatolog, inne usługi	283/6	542,0
22	Budynek usługowo mieszkalny- „Agronomówka”	282/5	101,5
23	Ośrodek Zdrowia	289/2	430,5
24	Budynek DPS Niziny	449	680,7
25	Budynek gospodarczy przy DPS Niziny	449	42,3
26	Pawilon Handlowy	288/2, 289/1	165,50
27	Centrum Kultury	288/2	149,50
28	Garaż przy posterunku policji	311/2	58,0
29	Wiata UG	119/1	156,0
30	Garaż OSP Januszkowice	347/2	50,7
31	Garaż OSP Rzędów	409/2,410/1	69,05
SUMA:			13727,95

W 2019 r. wzbogacono zasób gminy Tuczępy o nowy budynek – Garaż przy OSP w Rzędowie, zwiększono wartość Strażnicy OSP w Kargowie poprzez wymianę pokrycia dachowego.

Lp	Rodzaj zabudowy podział wg podstawowej funkcji użytkowej/	Jednostka miary	Art 267 ust. 1pkt.3, lit a u. o f. p -prawo własności		Art.267 ust.1pkt.3 lit b u. o f. p. - inne niż własność, prawo majątkowe + posiadanie		Art.267 ust.1pkt.3 lit f u. o f. p - inne niż własność prawo majątkowe + posiadanie	
			Ilość (j. m.)	Wartość (w tyś.zł)	Ilość (j.m.)	Wartość (w tyś.zł)	Ilość (j.m.)	Wartość (w tyś.zł)
			1	Budynki mieszkalne	szt	1	144	
2	Budynki przemysłowe	szt.	-	-				
3	Budynki transportu i łączności	szt	-					

4	Budynki handlowo-usługowe	szt	1	339				
5	Zbiorniki silosy i budynki magazynowe	szt	1	16				
6	Budynki biurowe	szt	2	272				
7	Budynki szpitali i zakładów opieki zdrowotnej	szt	2	710				
8	Budynki oświaty	szt	2	2806			2	5079
9	Budynki kultury	szt	9	1358				
10	Budynki sportowe	szt	-					
11	Budynki produkcyjne, usługowe i gospodarcze dla rolnictwa	szt	-					
12	Inne budynki niemieszkalne	szt	11	2910				
razem:			29	8555			2	5079

Lokale użytkowe i mieszkalne znajdujące się w zasobie Gminy Tuczępy:

Zestawienie lokali użytkowych i mieszkalnych będących w zasobie Gminy Tuczępy		
l.p	Adres	Pow. użytkowa w m ²
<u>Lokale użytkowe :</u>		
1	Tuczępy 35/3 – lokal użytkowy po salonie dla zwierząt	14,60
2	Tuczępy 36 A - Budynek byłego baru	233,50
3	Tuczępy 37/2 - Pomieszczenie użytkowe TPS	25,50
4	Tuczępy 37/3 - Poczta Polska	44,90
5	Tuczępy 37/5 - Salon kosmetyczny	19,84
6	Tuczępy 37/6 - Stomatolog	16,32
7	Tuczępy 38 - Salon Fryzjerski	21,95
8	Tuczępy 41/2 - Apteka	85,00
9	Tuczępy 41/3 - Bank	66,15
10	Niziny 66 A - Dom Pomocy Społecznej	680,7

11	Niziny 66 A- Budynek gospodarczy przy DPS	42,29
12	Garaż dz nr 311/2 Tuczępy	26,50
SUMA:		1277,25 m ²
<u>Lokale mieszkalne:</u>		
1	Tuczępy 35/1	72,0
2	Tuczępy 35/2	32,0
3	Tuczępy 15/1	47,2
4	Tuczępy 15/2	52,4
5	Tuczępy 16/1	42,51
6	Tuczępy 38	72,0
SUMA:		318,11 m ²

W 2019 roku wynajmowanych komercyjnie było 10 lokali użytkowych o łącznej powierzchni 1029,15m² (w tym 2 nie przez cały rok) oraz 6 mieszkalnych o łącznej powierzchni 318,11 m² (w tym 1 nie przez cały rok).

Ponadto w 2019 roku oddano w użyczenie budynki lub części budynków stanowiące własność Gminy Tuczępy na potrzeby funkcjonowania:

- Gminnego Ośrodka Zdrowia (dwa budynki)
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
- Centrum Kultury w Tuczępach
- Wiejskiego Domu Kultury w Nieciesławicach
- Ochotniczych Straży Pożarnych
- Kół Gospodyń Wiejskich
- Stowarzyszenia działającego charytatywnie na rzecz Gminy
- Klubu Sportowego działającego na terenie Gminy Tuczępy
- Niepublicznej Szkoły Podstawowej

2. Grunty

Powierzchnia gruntów mienia komunalnego stan na 31.12.2019 r.:

Mienie:	Pow. [ha]	Wartość [zł]
zasoby gminne	210,3629	1 531 178,59
grunty oddane w użytkowanie wieczyste	0,2200	

grunty oddane w zarząd dla szkół	2,681	5700,00
ogółem:	213,2639	1 536 878,59

W 2019 roku do zasobu Gminy Tuczępy wróciły dwie nieruchomości gruntowe o łącznej pow. 1,20 ha o wartości 850,00 zł ze względu na wygaśnięcie trwałego zarządu dla Gimnazjum w Jarosławicach .

W 2019 roku w drodze komunalizacji Gmina Tuczępy przejęła dwie działki o łącznej powierzchni 0,4740 ha o wartości 4.740,00 zł

Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Tuczępy na dzień 31 grudnia 2019r.					
Dane o nieruchomościach we władaniu Gminy Tuczępy					
l.p	Grupa	art. 267 ust.1 pkt.3 lit a u.o.f.p Prawo własności		art. 267 ust. 1 pkt 3 lit f u.o.f.p	
		pow [ha]	wartość [tys zł]	pow [ha]	wartość [tys. zł]
1	Użytki rolne, w tym;	29,5	97,4		
	Grunty orne	14,4	62,3	-	
	Sady	-	-	-	
	Łąki trwałe	5,6	20,7		
	Pastwiska trwałe	8,6	12,3		
	Grunty rolne zabudowane				
	Grunty pod stawami				
	Rowy	0,8	2,1		
2	Grunty leśne oraz zadrzewione w tym:	42,1	103,5		
	Lasy	5,6	12,5		
	Grunty zadrzewione i zakrzewione	36,5	91		
3	Grunty zabudowane i zurbanizowane w tym:	132,8	1324,5	2,7	5,7
	Tereny mieszkaniowe				
	Tereny przemysłowe				
	Inne tereny zabudowane	10,2	72,5	2,7	5,7
	Zurbanizowane tereny niezabudowane	-			
	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	-			
	Użytki kopalne	2,2	1,6		
	Drogi	120,5	1250,4		
	Tereny kolejowe	-			

	Inne tereny komunikacyjne	-			
4	Nieużytki	6,1	6,1		
	ogółem	210,6	1531,50	2,7	5,7

Gmina Tuczępy posiadała Plan wykorzystania nieruchomości przyjęty zarządzeniem Wójta Gminy Tuczępy Nr 86/2018 z dnia 20 grudnia 2018 r.

Gmina Tuczępy realizuje cele w oparciu o Strategię Rozwoju Gminy Tuczępy na lata 2016 – 2020, która została przyjęta w drodze uchwały Nr XVII/117/2016 w dniu 9 marca 2016r., przez Radę Gminy Tuczępy.

Strategia jest dokumentem pozwalającym ukierunkować rozwój Gminy Tuczępy w perspektywie kilku lat, umożliwia planowanie poszczególnych przedsięwzięć, inwestycji a także pozyskiwanie zewnętrznych środków na realizację kolejnych zadań.

IV. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.

W 2019 roku na terenie gm. realizowano zadania wynikające z następujących programów i strategii. Zrealizowane działania i informacje na ich temat będą się przenikać w kolejnych elementach niniejszego Raportu o stanie Gminy. Poniżej przedstawiono cele, kierunki, priorytety wynikające z opracowań.

a. Strategia Rozwoju Gminy Tuczępy na lata 2016-2020.

CEL STRATEGICZNY 1. FUNKCJONALNA, DOSTĘPNA ORAZ ESTETYCZNA PRZESTRZEŃ PUBLICZNA Z NOWOCZESNĄ I ZMODERNIZOWANĄ INFRASTRUKTURĄ

Cel operacyjny 1.1 Modernizacja i rozwój infrastruktury drogowej i komunalnej.

W ramach Celu operacyjnego 1.1 w 2019 roku wykonano:

1. Zadania dzięki dofinansowaniu ze Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego z Kielc na zadanie „Usuwanie skutków klęsk żywiołowych poprzez remont dróg wewnętrznych w gminie Tuczępy” składającego się z dwóch odcinków dróg:

a) Remont drogi wewnętrznej Niziny – Lenartowice (Niziny dz. nr ewid.431) od km 0+000 do km 0+720 o długości 720m,

b) Remont drogi wewnętrznej Góra Piaski (dz. nr ewid. 155) od km 0+000 do km 0+580 o długości 580m.

2. Zadanie pn: „Przebudowa drogi gminnej Nr 004204T Rzędów - Dobrów na odcinku od km 0+547 do km 1 + 546, długości 999mb., w m. Rzędów”, dofinansowanego z programu pn.: „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019”. W ramach zadania wykonano przebudowę drogi na odcinku 999mb.

3. Zadanie pn: „Budowa garażu przy OSP Rzędów”, wykonanie w ramach rozbudowy budynku świetlicy wiejskiej z wewnętrzną instalacją elektryczną oraz przebudową instalacji gazowej, na działce Nr 409/2 i 410/1 w Rzędowie.

4. Zadanie „Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych Grzymała” dofinansowane przez Województwo Świętokrzyskie w ramach Funduszu Ochrony Gruntów

Rolnych w oparciu o ustawę o ochronie gruntów rolnych. W ramach zadania wykonano 400mb drogi w m. Grzymała.

Cel operacyjny 1.3 Modernizacja i rozbudowa infrastruktury społecznej.

W ramach Celu operacyjnego 1.3 w 2019 roku wykonano:

1. Wymianę pokrycia dachowego oraz zakup pompy szlamowej w ramach projektu „Zwiększenie potencjału jednostki OSP Kargów poprzez wymianę pokrycia dachowego oraz zakup pompy szlamowej” dofinansowanego przez Województwo Świętokrzyskie. Wymiana pokrycia dachowego o pow. 205 m² na dachu remizy strażackiej w OSP Kargów. Zakup nowej motopompy szlamowej do OSP Kargów.

Cel operacyjny 1.4 Rozwój infrastruktury i dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnych.

W ramach Celu operacyjnego 1.4 w 2019 roku wykonano:

1. W dniu 23 września 2019r., w siedzibie Miejsko-Gminnego Centrum Kultury w Stopnicy, podpisano umowy na wdrożenie projektu pn. „Podniesienie jakości obsługi mieszkańców, poprzez wdrożenie innowacyjnych rozwiązań wpływających na poprawę efektywności i dostępności e – usług w gminach Stopnica, Wiślica, Solec – Zdrój, Nowy Korczyn, Tuczępy, Pacanów”.

Projekt, składa się z czterech głównych komponentów:

komponent 1: związany z utworzeniem portalu interesanta. Obejmuje on również utworzenie 35 e-usług. Powstanie portalu interesanta umożliwi dwukierunkową interakcję między urzędem, a mieszkańcem, a więc złożenie wniosku oraz otrzymanie decyzji administracyjnej za pośrednictwem sieci internetowej. Korzystając z funkcjonalności portalu załatwić będzie można między innymi sprawy z zakresu: deklaracji podatkowych, zwrotu podatku akcyzowego, złożenie deklaracji o odpadach, złożenie wniosku o zajęcie pasa drogowego, wniosku o warunki techniczne podłączenia do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Dostęp do w/w usług możliwy będzie z urządzeń stacjonarnych i mobilnych po uprzednim zalogowaniu się do portalu;

komponent 2- e-woda: zakłada wymianę wodomierzy, których odczyt odbywać się będzie w sposób zdalny, drogą radiową. We wszystkich nieruchomościach, wymienione zostaną liczniki wodociągowe, a ich odczyt nie będzie wiązał się z koniecznością odwiedzenia każdej posesji. Zapłata za pobraną wodę, ścieki uregulowana będzie mogła zostać z wykorzystaniem e-usług na podstawie przesłanej elektronicznie faktury i skorzystanie z płatności elektronicznej;

komponent 3: zakup komputerów, serwerów, innych urządzeń komputerowych niezbędnych do wdrożenia założeń projektu (e-usług);

komponent 4- modernizacja systemów dziedzinowych: zakłada wymianę księgowych programów i systemów informatycznych związanych z działalnością gminy.

CEL STRATEGICZNY 2.

CZYSTE, ZADBANE I ZASOBNE ŚRODOWISKO NATURALNE

Cel operacyjny 2.3 Rozwój systemu gospodarki odpadami.

W ramach Celu operacyjnego 2.3 w 2019 roku wykonano:

1. Wskaźnik: liczba gospodarstw domowych prowadzących selektywną zbiórkę odpadów – 994 gospodarstw, z czego gospodarstw jednoosobowych jest 188, gospodarstw dwuosobowych jest 236, gospodarstw trzyosobowych jest 202, gospodarstw czterosobowych jest 159, gospodarstw pięciosobowych i powyżej 209.
2. Wskaźnik: liczba podmiotów zajmujących się zbiórką odpadów – 1 podmiot.
3. Wskaźnik: częstotliwość odbioru odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych – 4 razy w roku.

Cel operacyjny 2.4 Wdrożenie systemu zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska.

W ramach Celu operacyjnego 2.4 w roku 2019 wykonano:

1. Wskaźnik: liczba zlikwidowanych nielegalnych wysypisk śmieci – Gmina na bieżąco reaguje na zgłoszenia o nielegalnie składowanych śmieciach,
2. Wskaźnik: liczba nałożonych kar za zanieczyszczenie środowiska – Gmina nie otrzymała kar za zanieczyszczenie środowiska.

Cel operacyjny 2.5 Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz upowszechnianie proekologicznego stylu życia.

W ramach Celu operacyjnego 2.5 w 2019 roku wykonano:

1. Wskaźnik: liczba zorganizowanych akcji sprzątnięcia świata – w każdej szkole na terenie gminy Tuczępy, co roku, przeprowadzane są akcje sprzątnięcia świata.

CEL STRATEGICZNY 3.

ZINTEGROWANI, AKTYWNI I WYKSZTAŁCENI MIESZKAŃCY

Cel strategiczny 3.2 Zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych poprzez modernizację i doposażenie placówek oświatowych.

W ramach Celu operacyjnego w roku 2019 roku wykonano:

1. Zadanie pn.: „Pracownia edukacyjna w szkole podstawowej – Czyste powietrze, woda, gleba oraz odnawialne źródła energii”. Realizacja programu możliwa była dzięki dofinansowaniu przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na rzecz utworzenia i wyposażenia pracowni edukacji ekologiczno - przyrodniczej w Szkole Podstawowej w Tuczępach.
2. Program „Aktywna tablica” – dotacja w ramach Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych – „Aktywna tablica” 2019 r - Zakup 2 sztuk monitorów interaktywnych dla szkoły podstawowej do Tuczęp.
3. Projekt pt. „Szkolne Pracownie Informatyczne Województwa Świętokrzyskiego (e-Pracownie WŚ) realizowany w ramach osi priorytetowych 1-7 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Zakres zadania: Zakup 10 sztuk komputerów wraz z oprogramowaniem do pracowni informatycznej do szkoły podstawowej do Nizin. Okres realizacji: 2018-2019 rok. W 2019 roku została włączona do projektu publiczna Szkoła Podstawowa w Tuczępach. W ramach umowy Województwo Świętokrzyskie – partner wiodący w projekcie zakupiło dla szkół pomoce dydaktyczne w postaci zestawów robotów do nauki programowania.

1. Projekt pt. „Zaprojektuj z TIK swoją przyszłość” realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Numer i nazwa Poddziałania: RPSW.08.03.03 Rozwój edukacji kształcenia ogólnego w zakresie stosowania TIK. Zakres zadania: Nabycie kompetencji przez nauczycieli i uczniów, zakup sprzętu informatycznego i pomocy dydaktycznych. Odbiory: Szkoły podstawowe w Tuczępach oraz w Nizinach. Okres realizacji projektu: 01.08.2018-30.06.2019r.

Cel strategiczny 3.3 Podejmowanie działań na rzecz integracji społeczności lokalnej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Gmina Tuczępy wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej realizuje zadania względem pomocy najuboższych, najbardziej potrzebujących mieszkańców, w 2019 roku zrealizowano:

1. Pomoc żywnościowa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w latach 2017- 2018 objęto wsparciem 350 osób, w latach 2018- 2019 objęto wsparciem 370 osób, zrealizowano wskaźnik 100 %.
2. Program rządowy pn.: „Posiłek w szkole i w domu” w 2019 roku wypłacono 124 zasiłki celowe oraz zapłacono za dożywanie 66 dzieci. Wartość zadania 56462,00zł zrealizowano 100% wskaźnika.
3. Program pn.: „Dobry Start”, który obejmował pomoc dla rodziców dzieci szkolnych w wysokości 300 zł na zakup niezbędnych pomocy szkolnych na rozpoczynający się rok szkolny. W 2019 roku objęto pomocą 496 dzieci na kwotę 148 800,00zł.
4. Jak co roku tak i w tych latach została zorganizowana wigilia dla osób samotnych z terenu gminy Tuczępy.
5. Trwa realizacja rządowego programu 500+.

Realizacja wskaźnika: **Liczba inicjatyw zrealizowanych przez NGO lub we współpracy JST z NGO w roku 2019:**

1. Gmina Tuczępy przekazała dotację celową dla OSP Jarosławice w wysokości 10100,00zł na zakup samochodu strażackiego.
2. Gmina Tuczępy przekazała dotację celową dla OSP Kargów w wysokości 4 000,00zł na remont garażu, zakup regału magazynowanego i szafek ubraniowych.
3. Gmina Tuczępy przekazała dotację celową dla OSP Wierzbica w wysokości 5939,00zł na wykonanie montaż bramy garażowej.
4. Gmina Tuczępy przekazała dotację celową dla OSP Jarosławice w wysokości 3500,00zł na przygotowanie pomieszczenia na potrzeby przebieralni, zakup ławek i szafek ubraniowych.
5. Ochotnicza Straż Pożarna w Grzymale przy udziale i pomocy pracowników Urzędu gminy w Tuczępach zrealizowała zadania pn.: „Tworzenie miejsca rekreacji i wypoczynku przy szlaku św. Jakuba w miejscowości Grzymała”. Jednostka otrzymała grant na realizację zadań wynikających z projektu grantowego realizowanego w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

W ramach zadania wykonano drewniana altankę ścieżki, krąg ogniskowy, ławki, tablica informacyjna kosze na śmieci.

Gmina Tuczępy realizując uchwałę dotyczącą współpracy z organizacjami pozarządowymi z terenu gminy Tuczępy, chętnie podejmuje współuczestnictwo w przedsięwzięciach realizowanych przez lokalne stowarzyszenia.

Wydarzenia kulturalne, sportowe, charytatywne, okolicznościowe w 2019 roku:

Stowarzyszenie Gminny Klub Sportowy „Wschodnia Tuczępy” w 2019 roku zorganizowała przy udziale dotacji z Gminy Tuczępy wyjazdy na naukę pływania, pod okiem wykwalifikowanych instruktorów – projekt pn.: „Umiem pływać – nauka pływania dla dzieci z terenu Gminy Tuczępy”. Projekt dotyczył dzieci klas 3 szkół podstawowych z Tuczęp, Nizin, i Kargowa w sumie 60 dzieci wzięło udział projekcie. Zadanie było możliwe do zrealizowania dzięki otrzymanemu dofinansowaniu ze środków Ministerstwo Sportu i Turystyki, Departament Sportu dla Wszystkich

Wykaz przedsięwzięć sportowych organizowanych przez animatorów sportu w 2019 roku:

Nazwa imprezy	Miejsce	Liczba uczestników
II Turniej Tenisowy o Puchar Wójta Gminy Tuczępy.	Kort tenisowy Tuczępy	12
VI Turniej Piłki Nożnej rozpoczynający sezon „ORLIKA”.	Kompleks boisk „Orlik 2012” Tuczępy	60
IX Bieg uliczny – akcja „Polska biega”.	Plac przed Urzędem Gminy Tuczępy	80
Kocham ręczna na Orliku” grymy u siebie! (etap eliminacyjny/lokalny)	Kompleks boisk „Orlik 2012” Tuczępy	40
Seniorzy na Orlika	Kompleks boisk „Orlik 2012” Tuczępy	20
VI Międzygminny Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Tuczępy.	Kompleks boisk „Orlik 2012” Tuczępy	60
VIII Turniej TRIO BASKET 2019.	Kompleks boisk „Orlik 2012” Tuczępy	17
XI Turniej Piłki Nożnej o Puchar Prezesa „Towarzystwa Przyjaciół Gminy Tuczępy”	Kompleks boisk „Orlik 2012” Tuczępy	70
XX Turniej Holowej Piłki Nożnej.	Hala sportowa w Nizinach	35

Turniej w Piłce Halowej chł. Szkoły Podstawowe	Sala Gimnastyczna w Tuczępach	22
--	-------------------------------	----

2. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Tuczępy na lata 2016 – 2023.

Uchwałą Rady Gminy Tuczępy Nr XXVII/184/2016 z dnia 27 grudnia 2016 r, przyjęto do realizacji „Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Tuczępy na lata 2016 – 2023”, który zaktualizowano uchwałą Rady Gminy Tuczępy Nr XXXVI/239/2017 z dnia 16 października 2017r.

W 2019 r. nie realizowano zadań związanych z LPR Gminy Tuczępy.

3. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej

Gmina Tuczępy realizuje cele w oparciu o Plan Gospodarki Niskoemisyjnej przyjęty Uchwałą NR XXVII/185/2016 Rady Gminy Tuczępy z dnia 27 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Tuczępy, na podstawie tego Planu gmina sukcesywnie w miarę posiadanych środków realizuje zadania w nim zawarte.

Od dnia przyjęcia planu zrealizowano:

- 1) w ramach Działania Nr 1 – Promocja budownictwa niskoemisyjnego poprzez termomodernizację obiektów użyteczności publicznej, zrealizowano:
  - a) Termomodernizację budynku remizy OSP w Grzymale;
  - b) Termomodernizację budynku remizy OSP w Nizinach;
  - c) Termomodernizację budynku remizy OSP w Jarosławicach;
  - d) Termomodernizację budynku remizy OSP w Tuczępach;
  - e) Termomodernizację budynku remizy OSP w Januszkowicach;

Z uwagi na wysokie koszty w/w przedsięwzięć są to zadania zrealizowane na przestrzeni kilku ostatnich lat.

- 2) Liczba wdrożonych programów mających na celu podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców –

Realizacja tego wskaźnika idzie dwutorowo, z jednej strony dzieci i młodzież w szkole uczestniczą w zdających których tematem jest ochrona środowiska naturalnego i wszelkie z tym związane zagadnienia, oraz dorośli podczas spotkań w szkole i różnych wydarzeń zapoznawani są ciągle z tym jakież ważnym zagadnieniem i kładziony jest nacisk na edukację szeroko rozumianą ponadto firma, która odbiera odpady od mieszkańców również w każdym domu zostawia szczegółową broszurę poświęconą zasadom prawidłowej segregacji odpadów.

4. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Tuczępy.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Tuczępy zostało przyjęte Uchwałą Rady Gminy Tuczępy XIX/135/2001 w dniu 28.12.2001 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest podstawowym dokumentem dla władz samorządowych gminy, na podstawie którego powinna być prowadzona polityka i strategia działań, przede wszystkim w sferze zagospodarowania przestrzennego, ale także w sferze społeczno-gospodarczej i ekologicznej, które bezpośrednio lub pośrednio wpływają na kształtowanie struktury przestrzennej i układu funkcjonalno-

przestrzennego. Prace nad zmianą Studium rozpoczęto w 2014 roku i były one kontynuowane w 2019 roku, trwają do dziś.

5. Plan Zagospodarowania Przestrzennego.

Gmina Tuczępy posiada Plan Zagospodarowania Przestrzennego jedynie dla obszaru ok. 5 ha położonego na terenie m. Dobrów – przeznaczenie terenu pod gminne składowisko odpadów.

Polityka przestrzenna w 2019 roku była realizowana w oparciu o wydawanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy.

W 2019 roku wydano 36 decyzji o warunkach zabudowy, które dotyczyły:

- budowy obiektów mieszkalnych – domów jednorodzinnych 14 decyzji,
- budowy farm fotowoltaicznych – 4 decyzje,
- budowy budynku rekreacyjnego – 1 decyzja,
- budowa budynku usługowego – 1 decyzja,
- 11 decyzji ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego wydanych między innymi na:
  - budowę linii wysokiego napięcia w m. Rzędów, Niziny,
  - budowę i przebudowę sieci elektroenergetycznej w m. Rzędów, Dobrów,
  - budowę sieci elektroenergetycznej średniego napięcia z kanalizacją światłowodową w m. Sieczków, Kargów, Tuczępy,
  - budowę stacji bazowej telefonii komórkowej w m. Dobrów,
  - budowę linii kablowej średniego napięcia i stacji transformatorowej w m. Niziny,
  - budowa gazociągu średniego ciśnienia w m. Jarosławice,
- inne (budowa silosu, budowa budynku magazynowania odpadów, zmiana sposobu użytkowania budynku, przeniesienie decyzji, zmiana decyzji) -5 decyzji.

6. Program Ochrony Środowiska

Dla Ekologicznego Związku Gospodarki Odpadami Komunalnymi z siedzibą w Rzędowie został opracowany Projekt Programu Ochrony Środowiska na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2025 r., który stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ochrony środowiska w gminach przynależnych do EZGOK, w tym w Gminie Tuczępy. W celu poprawy jakości środowiska w Programie wskazano główne kierunki działań dla następujących obszarów:

- klimat i powietrze,
- klimat akustyczny,
- pole elektromagnetyczne,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- gleby,
- gospodarka odpadami,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenie poważnymi awariami,
- adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- edukacja ekologiczna.

W roku 2019 przeprowadzono szereg działań mających na celu ochronę oraz poprawę jakości środowiska na terenie gminy Tuczępy.

W ramach nadzoru nad funkcjonowaniem gminnych oczyszczalni ścieków prowadzono pomiary oraz wykonywano analizy jakości ścieków oczyszczonych. Rozbudowano sieć kanalizacji sanitarnej poprzez wybudowanie 8 nowych przyłączy. Ilość gospodarstw podłączonych do kanalizacji wyniosła 222. W 2019 roku gminnym systemem kanalizacji sanitarnej odprowadzono łącznie ponad 17 500 m³ ścieków. Ponadto prowadzono ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Zapewniono dostęp do czystej wody pitnej poprzez funkcjonującą gminną sieć wodociągową. W 2019 r. do sieci wodociągowej przyłączono 16 nowych gospodarstw.

W ramach realizacji obowiązków wynikających z ustawy o ochronie przyrody wydano 4 decyzje zezwalające na usunięcie drzew oraz sporządzono 27 protokołów w związku ze zgłoszeniem zamiaru usunięcia drzew przez osoby fizyczne.

Przebudowano drogę gminną nr 004204T Rzędów - Dobrów na odcinku o długości 999 mb. co przyczyniło się do zmniejszenia niskiej emisji z transportu oraz ograniczenia emisji hałasu komunikacyjnego.

Wymieniono pokrycie dachowe na budynku jednostki OSP w Kargowie w związku z czym usunięto oraz unieszkodliwiono odpady niebezpieczne zawierające azbest.

Wszyscy mieszkańcy zostali objęci gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. W ramach systemu zapewniono selektywną zbiórkę odpadów oraz wyposażono mieszkańców w worki do segregacji odpadów komunalnych. W efekcie ograniczono ilość odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko, a także zmniejszono uciążliwość odpadów.

W roku 2019 wszczęto 4 postępowania administracyjne w sprawie usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania.

Gmina Tuczępy złożyła wniosek o dofinansowanie na usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej w ramach programu priorytetowego „Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej” prowadzonego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Celem programu jest rozwój systemów zagospodarowania odpadów z tworzyw sztucznych pochodzących z rolnictwa

7. Program przeciwdziałania bezdomności zwierząt oraz zapobieganie bezdomności na terenie Gminy Tuczępy

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, po zaopiniowaniu przez odpowiednie Koła Łowieckie tj. dzierżawców obwodów łowieckich na terenie Gminy Tuczępy oraz przez Powiatowego Lekarza Weterynarii, został podjęty uchwałą Nr VIII/74/2019 Rady Gminy Tuczępy z dnia 27 marca 2019 r. Główne cele programu związane między innymi z odławianiem i zapewnieniem miejsca w schronisku bezdomnym zwierzętom, zagwarantowaniem opieki weterynaryjnej bezdomnym zwierzętom oraz miejsca zwierzętom gospodarskim pozostającym bez opieki realizowane były poprzez podmioty, z którymi Gmina Tuczępy posiadała odpowiednie umowy.

Na realizację zadań wynikających z programu oraz ustawy o ochronie zwierząt Gmina Tuczępy przeznaczyła w 2019 roku środki w kwocie 52 103,00 zł. Dzięki tej kwocie

umieszczono w schronisku 24 psy, które w następstwie trafiły do adopcji „z ramienia” schroniska, wysterylizowano 2 bezdomne suki, oraz zaszczepiono 1 psa, którym znaleziono właścicieli „z ramienia” gminy. Dla 11 psów pozyskano miejsca w fundacjach działających na rzecz bezdomnych zwierząt bez ponoszenia kosztów.

8. Program opieki nad zabytkami

Gminny Program Opieki nad zabytkami gminy Tuczępy na lata 2016-2020 przyjęty został Uchwałą Rady Gminy Tuczępy Nr XXI/148/2016 z dnia 30 czerwca 2016 r.

Podstawę do opracowania Gminnego programu opieki nad zabytkami stanowi ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2014,poz.12446 ze zm.)

Celem programu jest pobudzenie wśród lokalnej społeczności świadomości istnienia własnego dziedzictwa kulturowego oraz potrzeby jego ochrony.

W programie ujęto m.in.:

- rys historyczny gminy,
- zabytki gminy,
- obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków (budowle, budynki, kapliczki, figurki i krzyże przydrożne, które stanowią charakterystyczny, tradycyjny element krajobrazu kulturowego) oraz obiekty które wyróżniają się na danym terenie wartościami historycznymi i artystycznymi,
- wykaz stanowisk archeologicznych.

W ramach zadań realizowanych w 2019 r. na bieżąco aktualizowano karty adresowe zabytków.

9. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

W ramach zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Tuczępy w roku 2019 poszerzono dotychczasową ofertę pomocową Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin o możliwość uzyskania podstawowej pomocy psychologicznej i prawnej przez osoby będące ofiarami przemocy domowej oraz te, które w jakimkolwiek stopniu uwikłały się w przyjmowanie substancji psycho - aktywnych zmieniających świadomość, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Pracownik Punktu Konsultacyjnego służy pomocą wszystkim osobom zainteresowanym i szukającym pomocy w sferze uzależnienia od alkoholu i innych środków toksycznych o działaniu odurzającym i narkotycznym oraz będących ofiarami przemocy domowej. Jest dostępny na punkcie Konsultacyjnym 2 dni w tygodniu, tj. w piątek i wtorek. Prowadzący Punkt Konsultacyjny podejmuje szereg działań polegających na uruchomieniu procedur administracyjno - prawnych związanych z kierowaniem osób uzależnionych na przymusowe leczenie odwykowe, redaguje wnioski i uzasadnienia do Sądu o uzyskanie orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stacjonarnym lub ambulatoryjnym zakładzie leczenia odwykowego. Ponadto informuje o dostępnych formach leczenia, edukuje w zakresie przyczyn, przebiegu i skutków uzależnienia od alkoholu, leków i innych substancji chemicznych o działaniu narkotycznym, oraz motywuje do szukania pomocy i podjęcia leczenia z własnej woli. Udziela również wsparcia psychologicznego w czasie pierwszego kontaktu z ofiarą przemocy oraz informuje ją o drogach i możliwościach administracyjno-prawnych

uwolnienia się zarówno od przemocy jak i sprawcy, a także o zasadach właściwego i racjonalnego zachowania się w różnych sytuacjach kryzysowych. Pracownik udziela również pomocy w redagowaniu pism procesowych np. pozwów do Sądu lub zawiadomień o popełnieniu przestępstwa. Ponadto uczestniczy w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego i w pracach Grup Roboczych, które są powołane i prowadzone w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie gminy Tuczępy. Na punkt konsultacyjny zgłaszają się również osoby poszukujące pomocy w zakresie uzależnienia od alkoholu, które mają wyrokiem Sądu Rejonowego w Busku Zdroju nałożony obowiązek poddania się terapii i uczestnictwa w spotkaniach „AA”. W roku 2019 na punkt przychodziło 3 osób.

W przeciągu roku odbyło się 15 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przyjęto i rozpatrzono 18 wniosków, w tym : 6 o dofinansowanie , 9 wniosków o skierowanie osób na leczenie odwykowe oraz 3 wnioski podmiotów gospodarczych dotyczących koncesji na sprzedaż alkoholu. Wobec 8 osób Komisja wystąpiła z wnioskiem do Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny w Busku-Zdroju o zastosowanie obowiązku przymusowego leczenia odwykowego w stacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego. W przypadku 1 osoby, czynności zawieszono wobec wniosków osób najbliższych o odstąpienie. Koszty poniesione z tego tytułu tj opłaty sądowe, biegłych wyniosły 4734 złotych. Koszty posiedzeń komisji wyniosły 9548 złotych.

Członkowie Zespołu orzekającego GKRPA przeprowadzili w swoich środowiskach 82 samodzielnych rozmów interwencyjne - motywacyjnych i 11 profilaktyczno-ostrzegawczych. Ponadto przeprowadzono w Punkcie Konsultacyjnym 59 rozmów informacyjno-edukacyjnych z osobami uzależnionymi, osobami wobec których istnieje podejrzenie że mają problem alkoholowy i szukającymi pomocy oraz członkami ich rodzin. Pracownik prowadzi opiekę i wsparcie w ramach pomocy 3 osobom, borykającymi się z problemami życiowymi. Wśród osób w roku 2019 , zgłaszających się i „zgłaszanych” min. do Punktu Konsultacyjnego i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuczępach było 15 osób objętych procedurą „niebieskiej karty” i ujawniono 48 ofiar przemocy domowej. Na skutek podjętych czynności skierowano 4 wnioski do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nietletnich w Busku - Zdroju o zbadanie sytuacji opiekuńczej małoletnich. Wobec 3 osób złożono zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w Busku-Zdroju o wszczęcie postępowania w kierunku art.207 & 1kk tj. o znęcanie się nad członkami rodziny. Ilość osób objętych opieką w ramach programu „Niebieska Karta” wynosi 48. Ponadto w ciągu całego roku 2019 członkowie komisji biorący udział w pracach grup roboczych przy Zespole Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Tuczępach brali udział w czynnościach w ramach „niebieskich kart” i uczestniczyli w 46 posiedzeniach grup roboczych (w tym uczestniczyli w 4 posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego). Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi ścisłą współpracę z Komisariatem Policji w Stopnicy oraz z Komendą Powiatową w Busku-Zdroju, głównie w ramach programu „Bezpieczny Powiat”. W związku z zadaniami zawartymi w tym programie funkcjonariusze Policji zrealizowali w starszych klasach Gimnazjum w Jarosławicach i Szkoły Podstawowej w Tuczępach, Kargowie i Nizinach programy profilaktyczne oraz przygotowali i

przeprowadzili cykl spotkań z młodzieżą oraz wychowawcami o tematyce związanej z prawnymi, społecznymi i zdrowotnymi aspektami posiadania, zażywania i rozprowadzania różnych substancji o działaniu narkotycznym. Na spotkaniach poruszano również inne tematy związane z bezpieczeństwem na drogach i przestępczością wśród nieletnich.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dofinansowała pobyt dzieci na feriach zimowych („biała Szkoła”) kwotą 1000 złotych oraz wycieczkę do Pacanowa w kwocie 800 złoty. Nadmienić należy że z pomocy materialnej korzysta na terenie gminy około 129 rodziny. W roku 2019 przyznano pomoc materialną i finansową 306 osobom. Na przestrzeni całego roku na pomoc socjalną przeznaczono kwotę 173.965 złotych. Niestety jest to dalej tendencja wzrostowa, a fakt ten może budzić uzasadniony niepokój. Świadczy on o postępującym ubożeniu niektórych grup społecznych. Stałym elementem działalności informacyjnej, edukacyjnej i profilaktycznej na terenie gminy jest zakup i upowszechnianie materiałów do prowadzenia zajęć wychowawczych i profilaktycznych w szkołach, świetlicach szkolnych oraz w świetlicach wiejskich. Są to plakaty, broszury, informatory oraz profesjonalne opracowania z gotowymi scenariuszami zajęć profilaktyczno-wychowawczych prowadzonych w ramach teatrzyków, spektakli i szkoleń edukacyjno – informacyjnych oraz imprez sportowych i kulturalnych. Na ten cel w roku 2019, wydatkowano ogółem kwotę 3755,45 złotych. W ramach zadań związanych z szeroko rozumianą prewencją antyalkoholową, przy poparciu i współpracy wszystkich sił społecznych i grup zawodowych, Wójta Gminy Tuczępy, GKRPA, Służby Zdrowia oraz szkół wszystkich stopni i typów — dofinansowano imprezy sportowo rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, promujących zdrowy styl życia, wolny od alkoholu, narkotyków i przemocy, zakup wyposażenia sportowego wydatkowano kwotę 2000 złotych. Kwota dofinansowania niewielka z uwagi na kurczący się budżet roczny. W celu podniesienia standardów i jakości pracy na szkolenia pracowników Urzędu Gminy Tuczępy z zakresu nowelizacji Ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi – wydawanie i cofanie zezwoleń, opłaty, kontrole punktów sprzedaży i oświadczeń o wartości sprzedaży, orzecznictwo i nowelizacja ustawy, pracownicy Urzędu uczestniczyli w szkoleniach, opłacanych z funduszu Urzędu Marszałkowskiego i Urzędu Gminy Tuczępy. Dofinansowanie wyniosło 231,30 złotych.

Reasumując w roku 2019 udało się osiągnąć w ramach programu zasadnicze cele jakie założono w Gminnym Programie Przeciwdziałania Alkoholizmowi. Po przez funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego skutecznie udzielano wsparcia i pomocy w różnych formach ofiarom przemocy domowej i rodzinom z problemem alkoholowym. Prowadzono skuteczną interwencje administracyjno-prawną wobec osób nadużywających alkohol i stosujących przemoc w rodzinie. Po przez dotowanie imprez sportowo- rekreacyjnych i konkursów profilaktycznych wspierano organizowanie imprez, które promują alternatywne formy spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży jako uniwersalne formy oddziaływania profilaktycznego, edukacyjnego i wychowawczego. Wspieranie tego rodzaju imprez tj . o charakterze sportowym i kulturalno - oświatowym promowano w środowisku lokalnym zdrowego i trzeźwego stylu życia. Ponadto prowadzono rodzinom w których występują problemy alkoholowe systematyczną pomoc prawną, psychospołeczną ze zwróceniem

szczególnej uwagi na ochronę przed przemocą w rodzinie. Prowadzono współpracę w zakresie poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz rodzin zagrożonych różnymi rodzajami patologii z instytucjami na terenie Gminy i Powiatu.

10. Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Tuczępy za 2019 r.

Zadania ujęte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii realizowano w współpracy z Komendą Powiatową Policji w Busku —Zdroju, w ramach Programu „Bezpieczny Powiat”. Ponieważ, są to działania o charakterze ciągłym i są prowadzone cyklicznie, co roku, kolejno w nadchodzących latach. Z udziałem Policji przygotowano i przeprowadzono pogadanki i spotkania z młodzieżą oraz nauczycielami w Samorządowym Gimnazjum w Jarosławicach oraz w Szkole Podstawowej w Tuczępach i Nizinach - o tematyce związanej z prawnymi, społecznymi i zdrowotnymi aspektami posiadania, rozprowadzania i przyjmowania różnych substancji i związków chemicznych o działaniu narkotycznym. W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii kontynuowano opracowany program edukacyjno - wychowawczy o treściach profilaktycznych. Program ten zakłada, że dostarczenie dzieciom i młodzieży specyficznych informacji dotyczących mechanizmów i skutków uzależnienia a także ogólnych umiejętności służących lepszemu radzeniu sobie z problemami życiowymi i emocjonalnymi znacznie redukuje ryzyko sięgania po narkotyki w sytuacjach kryzysowych, a zatem zmniejsza również groźbę potencjalnego uzależnienia. Nadmienić należy że, na terenie gm. Tuczępy zjawisko narkomanii nie występuje. Pojawianie się na Naszym terenie narkotyków ma charakter incydentalny, nie mający znaczenia społecznego jak i kryminalnego. W roku 2019-ym, podobnie jak w latach poprzednich, nie stwierdzono i nie ujawniono żadnego przypadku zażywania lub rozprowadzania narkotyków. Wobec powyższego, w celu utrzymania tego korzystnego zjawiska wszystkie znajdujące się placówki dydaktyczne (tj. szkoły) w roku 2019 prowadziły programy dydaktyczne i profilaktyczne związane z tym zagadnieniem. Zorganizowano placówkach szkolnych konkursy, które miały na celu propagowanie odpowiednich postaw i profilaktykę narkotykową. Koszt podjętych działań związanych z organizacją konkursów i innych zajęć wyniósł 1800 złotych i został pokryty ze środków gminnego programu przeciwdziałania narkomanii. W związku z zadaniami własnymi gminy zawartymi w ustawie „O przeciwdziałaniu narkomanii ” pracownicy Urząd Gminy w Tuczępach przy każdej okazji, w czasie ubiegania się o zezwolenia na uprawę maku, edukowali rolników ze wszystkich sołectw na temat prawnych aspektów upraw roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii ze szczególnym zwróceniem uwagi na wymiar moralny, zdrowotny i społeczny. Biorąc po wyższe pod uwagę można przyjąć że, główne cele i założenia programu przeciwdziałania narkomanii na terenie Gminy Tuczępy zostały zrealizowane. Po przez stały monitoring i nadzór oraz długofalowego procesu edukacji skierowanej do dzieci i młodzieży, na temat zagrożeń związanych z narkomanią, problem potencjalnego zagrożenia narkomanią jest nie wielki. Systematyczne przedsięwzięcie edukacyjne i profilaktyczne w przedmiocie uzależnienia od środka odurzających i narkotyków, które są prowadzone na terenie szkół pozwala na wypracowanie racjonalnych postaw wobec tej patologii. Po przez dofinansowywania imprez

sportowo rekreacyjnych, konkursów, wyjazdów na wycieczki czy kolonie na których min. realizowane są programy profilaktyczne wpływają na kształtowania pożądanych postaw i zachowań oraz są miejscami alternatywnych i twórczych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.

Po przez współpracę na poziomie lokalnych instytucji takich jak Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tuczępach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuczępach, Punkt Konsultacyjny w Tuczępach oraz Zespół Interdyscyplinarny podejmowane są działania na wszelkie przejawy nieprzestrzegania ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Na terenie Szkół wprowadzono jako stały element tematyki zajęć i cyklicznych konkursów dotyczących sfery profilaktyki uzależnień. Niewątpliwie należy dążyć do poprawy w zakresie szkoleń podnoszących wiedzę i kwalifikacje dla osób zajmujących się tym zjawiskiem na terenie gminy, z uwagi na dość niskie finansowanie w tym zakresie.

W ramach zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Tuczępy w roku 2019 poszerzono dotychczasową ofertę pomocową Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin o możliwość uzyskania podstawowej pomocy psychologicznej i prawnej przez osoby będące ofiarami przemocy domowej oraz te, które w jakimkolwiek stopniu uwiły się w przyjmowanie substancji psycho - aktywnych zmieniających świadomość, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Pracownik Punktu Konsultacyjnego służy pomocą wszystkim osobom zainteresowanym i szukającym pomocy w sferze uzależnienia od alkoholu i innych środków toksycznych o działaniu odurzającym i narkotycznym oraz będących ofiarami przemocy domowej. Jest dostępny na punkcie Konsultacyjnym 2 dni w tygodniu, tj. w piątek i wtorek. Prowadzący Punkt Konsultacyjny podejmuje szereg działań polegających na uruchomieniu procedur administracyjno - prawnych związanych z kierowaniem osób uzależnionych na przymusowe leczenie odwykowe, redaguje wnioski i uzasadnienia do Sądu o uzyskanie orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stacjonarnym lub ambulatoryjnym zakładzie leczenia odwykowego. Ponadto informuje o dostępnych formach leczenia, edukuje w zakresie przyczyn, przebiegu i skutków uzależnienia od alkoholu, leków i innych substancji chemicznych o działaniu narkotycznym, oraz motywuje do szukania pomocy i podjęcia leczenia z własnej woli. Udziela również wsparcia psychologicznego w czasie pierwszego kontaktu z ofiarą przemocy oraz informuje ją o drogach i możliwościach administracyjno-prawnych uwolnienia się zarówno od przemocy jak i sprawcy, a także o zasadach właściwego i racjonalnego zachowania się w różnych sytuacjach kryzysowych. Pracownik udziela również pomocy w redagowaniu pism procesowych np. pozwów do Sądu lub zawiadomień o popełnieniu przestępstwa. Ponadto uczestniczy w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego i w pracach Grup Roboczych, które są powołane i prowadzone w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie gminy Tuczępy. Na punkt konsultacyjny zgłaszają się również osoby poszukujące pomocy w zakresie uzależnienia od alkoholu, które mają wyrokiem Sądu Rejonowego w Busku Zdroju nałożony obowiązek poddania się terapii i uczestnictwa w spotkaniach „AA”. W roku 2019

na punkt przychodziło 3 osób.

W przeciągu roku odbyło się 15 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przyjęto i rozpatrzono 18 wniosków, w tym: 6 o dofinansowanie, 9 wniosków o skierowanie osób na leczenie odwykowe oraz 3 wnioski podmiotów gospodarczych dotyczących koncesji na sprzedaż alkoholu. Wobec 8 osób Komisja wystąpiła z wnioskiem do Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny w Busku-Zdroju o zastosowanie obowiązku przymusowego leczenia odwykowego w stacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego. W przypadku 1 osoby, czynności zawieszono wobec wniosków osób najbliższych o odstąpienie. Koszty poniesione z tego tytułu tj. opłaty sądowe, biegłych wyniosły 4734 złotych. Koszty posiedzeń komisji wyniosły 9548 złotych.

Członkowie Zespołu orzekającego GKRPA przeprowadzili w swoich środowiskach 82 samodzielnych rozmów interwencyjne - motywacyjnych i 11 profilaktyczno-ostrzegawczych. Ponadto przeprowadzono w Punkcie Konsultacyjnym 59 rozmów informacyjno-edukacyjnych z osobami uzależnionymi, osobami wobec których istnieje podejrzenie że mają problem alkoholowy i szukającymi pomocy oraz członkami ich rodzin. Pracownik prowadzi opiekę i wsparcie w ramach pomocy 3 osobom, borykającymi się z problemami życiowymi. Wśród osób w roku 2019, zgłaszających się i „zgłaszanych” min. do Punktu Konsultacyjnego i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuczępach było 15 osób objętych procedurą „niebieskiej karty” i ujawniono 48 ofiar przemocy domowej. Na skutek podjętych czynności skierowano 4 wnioski do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich w Busku - Zdroju o zbadanie sytuacji opiekuńczej małoletnich. Wobec 3 osób złożono zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w Busku-Zdroju o wszczęcie postępowania w kierunku art.207 & 1kk tj. o znęcanie się nad członkami rodziny. Ilość osób objętych opieką w ramach programu „Niebieska Karta” wynosi 48. Ponadto w ciągu całego roku 2019 członkowie komisji biorący udział w pracach grup roboczych przy Zespole Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Tuczępach brali udział w czynnościach w ramach „niebieskich kart” i uczestniczyli w 46 posiedzeniach grup roboczych (w tym uczestniczyli w 4 posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego). Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi ścisłą współpracę z Komisariatem Policji w Stopnicy oraz z Komendą Powiatową w Busku-Zdroju, głównie w ramach programu „Bezpieczny Powiat”. W związku z zadaniami zawartymi w tym programie funkcjonariusze Policji zrealizowali w starszych klasach Gimnazjum w Jarosławicach i Szkoły Podstawowej w Tuczępach, Kargowie i Nizinach programy profilaktyczne oraz przygotowali i przeprowadzili cykl spotkań z młodzieżą oraz wychowawcami o tematyce związanej z prawnymi, społecznymi i zdrowotnymi aspektami posiadania, zażywania i rozprowadzania różnych substancji o działaniu narkotycznym. Na spotkaniach poruszano również inne tematy związane z bezpieczeństwem na drogach i przestępczością wśród nieletnich.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dofinansowała pobyt dzieci na feriiach zimowych („biała Szkoła”) kwotą 1000 złotych oraz wycieczkę do Pacanowa w kwocie 800 złoty. Nadmienić należy że z pomocy materialnej korzysta na terenie gminy około 129 rodziny. W roku 2019 przyznano pomoc materialną i finansową 306 osobom. Na przestrzeni całego roku na pomoc socjalną przeznaczono kwotę 173.965 złotych. Niestety

jest to dalej tendencja wzrostowa, a fakt ten może budzić uzasadniony niepokój. Świadczy on o postępującym ubożeniu niektórych grup społecznych. Stałym elementem działalności informacyjnej, edukacyjnej i profilaktycznej na terenie gminy jest zakup i upowszechnianie materiałów do prowadzenia zajęć wychowawczych i profilaktycznych w szkołach, świetlicach szkolnych oraz w świetlicach wiejskich. Są to plakaty, broszury, informatory oraz profesjonalne opracowania z gotowymi scenariuszami zajęć profilaktyczno-wychowawczych prowadzonych w ramach teatrzyków, spektakli i szkoleń edukacyjno – informacyjnych oraz imprez sportowych i kulturalnych. Na ten cel w roku 2019 , wydatkowano ogółem kwotę 3755,45 złotych. W ramach zadań związanych z szeroko rozumianą prewencją antyalkoholową , przy poparciu i współpracy wszystkich sił społecznych i grup zawodowych, Wójta Gminy Tuczępy, GKRPA, Służby Zdrowia oraz szkół wszystkich stopni i typów — dofinansowano imprezy sportowo rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, promujących zdrowy styl życia, wolny od alkoholu, narkotyków i przemocy, zakup wyposażenia sportowego wydatkowano kwotę 2000 złotych. Kwota dofinansowania niewielka z uwagi na kurczący się budżet roczny. W celu podniesienia standardów i jakości pracy na szkolenia pracowników Urzędu Gminy Tuczępy z zakresu nowelizacji Ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi – wydawanie i cofanie zezwoleń, opłaty, kontrole punktów sprzedaży i oświadczeń o wartości sprzedaży, orzecznictwo i nowelizacja ustawy, pracownicy Urzędu uczestniczyli w szkoleniach, opłacanych z funduszu Urzędu Marszałkowskiego i Urzędu Gminy Tuczępy. Dofinansowanie wyniosło 231,30 złotych.

Reasumując w roku 2019 udało się osiągnąć w ramach programu zasadnicze cele jakie założono w Gminnym Programie Przeciwdziałania Alkoholizmowi. Po przez funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego skutecznie udzielano wsparcia i pomocy w różnych formach ofiarom przemocy domowej i rodzinom z problemem alkoholowym. Prowadzono skuteczną interwencje administracyjno-prawną wobec osób nadużywających alkohol i stosujących przemoc w rodzinie. Po przez dotowanie imprez sportowo- rekreacyjnych i konkursów profilaktycznych wspierano organizowanie imprez, które promują alternatywne formy spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży jako uniwersalne formy oddziaływania profilaktycznego, edukacyjnego i wychowawczego. Wspieranie tego rodzaju imprez tj . o charakterze sportowym i kulturalno - oświatowym promowano w środowisku lokalnym zdrowego i trzeźwego stylu życia. Ponadto prowadzono rodzinom w których występują problemy alkoholowe systematyczną pomoc prawną, psychospołeczną ze zwróceniem szczególnej uwagi na ochronę przed przemocą w rodzinie. Prowadzono współpracę w zakresie poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz rodzin zagrożonych różnymi rodzajami patologii z instytucjami na terenie Gminy i Powiatu.

Zadania ujęte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii realizowano w współpracy z Komendą Powiatową Policji w Busku —Zdroju , w ramach Programu „Bezpieczny Powiat". Ponieważ, są to działania o charakterze ciągłym i są prowadzone cyklicznie, co roku, kolejno w nadchodzących latach. Z udziałem Policji przygotowano i przeprowadzono pogadanki i spotkania z młodzieżą oraz nauczycielami w Samorządowym Gimnazjum w Jarosławicach oraz w Szkole Podstawowej w Tuczępach

i Nizinach - o tematyce związanej z prawnymi, społecznymi i zdrowotnymi aspektami posiadania, rozprowadzania i przyjmowania różnych substancji i związków chemicznych o działaniu narkotycznym. W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii kontynuowano opracowany program edukacyjno - wychowawczy o treściach profilaktycznych. Program ten zakłada, że dostarczenie dzieciom i młodzieży specyficznych informacji dotyczących mechanizmów i skutków uzależnienia a także ogólnych umiejętności służących lepszemu radzeniu sobie z problemami życiowymi i emocjonalnymi znacznie redukuje ryzyko sięgania po narkotyki w sytuacjach kryzysowych, a zatem zmniejsza również groźbę potencjalnego uzależnienia. Nadmienić należy że, na terenie gm. Tuczępy zjawisko narkomanii nie występuje. Pojawianie się na Naszym terenie narkotyków ma charakter incydentalny, nie mający znaczenia społecznego jak i kryminalnego. W roku 2019-ym, podobnie jak w latach poprzednich, nie stwierdzono i nie ujawniono żadnego przypadku zażywania lub rozprowadzania narkotyków. Wobec powyższego ,w celu utrzymania tego korzystnego zjawiska wszystkie znajdujące się placówki dydaktyczne (tj. szkoły) w roku 2019 prowadziły programy dydaktyczne i profilaktyczne związane z tym zagadnieniem. Zorganizowano placówkach szkolnych konkursy, które miały na celu propagowanie odpowiednich postaw i profilaktykę narkotykową. Koszt podjętych działań związanych z organizacją konkursów i innych zajęć wyniósł 1800 złotych i został pokryty ze środków gminnego programu przeciwdziałania narkomanii. W związku z zadaniami własnymi gminy zawartymi w ustawie „ O przeciwdziałaniu narkomanii " pracownicy Urząd Gminy w Tuczępach przy każdej okazji, w czasie ubiegania się o zezwolenia na uprawę maku, edukowali rolników ze wszystkich sołectw na temat prawnych aspektów upraw roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii ze szczególnym zwróceniem uwagi na wymiar moralny, zdrowotny i społeczny. Biorąc po wyższe pod uwagę można przyjąć że, główne cele i założenia programu przeciwdziałania narkomanii na terenie Gminy Tuczępy zostały zrealizowane. Po przez stały monitoring i nadzór oraz długofalowego procesu edukacji skierowanej do dzieci i młodzieży, na temat zagrożeń związanych z narkomanią, problem potencjalnego zagrożenia narkomanią jest nie wielki. Systematyczne przedsięwzięcie edukacyjne i profilaktyczne w przedmiocie uzależnienia od środka odurzających i narkotyków, które są prowadzone na terenie szkół pozwala na wypracowanie racjonalnych postaw wobec tej patologii. Po przez dofinansowywania imprez sportowo rekreacyjnych, konkursów, wyjazdów na wycieczki czy kolonie na których min. realizowane są programy profilaktyczne wpływają na kształtowania pożądanych postaw i zachowań oraz są miejscami alternatywnych i twórczych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.

Po przez współpracę na poziomie lokalnych instytucji takich jak Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tuczępach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuczępach, Punkt Konsultacyjny w Tuczępach oraz Zespół Interdyscyplinarny podejmowane są działania na wszelkie przejawy nieprzestrzegania ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Na terenie Szkół wprowadzono jako stały element tematyki zajęć i cyklicznych konkursów dotyczących sfery profilaktyki uzależnień. Niewątpliwie należy dążyć do poprawy w zakresie szkoleń podnoszących wiedze i kwalifikacje dla osób

zajmujących się tym zjawiskiem na terenie gminy, z uwagi na dość niskie finansowanie w tym zakresie.

11. Gminna Strategia Pomocy Społecznej

Pomoc społeczna jest określana jako „instytucja polityki społecznej państwa mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia”. Zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej, ośrodki pomocy społecznej zatrudniają pracowników socjalnych jako realizatorów pomocy społecznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuczępach jest jedyną instytucją pomocy społecznej działającą na terenie gminy Tuczępy. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej na Ośrodku ciąży obowiązek opracowania Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Uchwałą Rady Gminy Tuczępy w 2017 roku została przyjęta Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Tuczępy na lata 2017 -2022. W ramach przyjętej strategii przyjęto główne kierunki działań gminy w zakresie pomocy społecznej oraz rehabilitacji Społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Głównymi priorytetami które były realizowane w 2019 r. to przede wszystkim: Opieka nad rodziną i dzieckiem, pomoc ludziom starszym i samotnym, pomoc dzieciom chorym i upośledzonym, pomoc dzieciom z rodzin najuboższych.

Wzorem lat ubiegłych zorganizowano wigilię dla osób samotnych nie posiadających bliższej rodziny z którą mogłyby spędzić ten jeden szczególny dzień w roku. Dla osób wymagających całodobowej opieki i pielęgnacji przygotowano dokumentację i umieszczono w Domu Pomocy Społecznej. Wydatki z tytułu pobytu mieszkańca w DPS zostały poniesione z budżetu gminy w ramach realizacji zadań własnych gminy.

Natomiast dla dzieci chorych, upośledzonych i niepełnosprawnych zostały zorganizowane specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla 3 środowisk. Na realizację powyższej pomocy pozyskano środki z budżetu wojewody w **wysokości 5580,00 zł**. Ponadto kontynuowano realizację rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” . W ramach programu została przyznana pomoc dzieciom w formie posiłków w szkole dla 66 dzieci oraz dla dorosłych w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności dla 58 rodzin. Ogólny koszt realizowanego programu w 2019 roku wyniósł 56 462,00 z czego 33 877,00 zł. stanowią środki pozyskane z budżetu wojewody.

Zgodnie z art. 176 i 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej które to nakładają na gminę opracowanie trzyletniego programu wspierania rodziny. Uchwałą z 2016 roku program został przyjęty na lata 2016 -2018 a zatem obowiązywał do realizacji również w 2018 r.

Uchwałą Nr VIII/76/2019 przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Tuczępy na lata 2019-2021 r.

W ramach powyższego programu w 2019 r. przystąpiono do rządowego programu „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019”. W ramach programu dofinansowanie kosztów wynagrodzenia zatrudnionego Asystenta rodziny. Ogółem

pozyskano **kwotę 9.996,00 zł**. W 2019 roku w ramach programu zatrudniony Asystent rodziny na ½ etatu objął wsparciem 10 rodzin .

Ponadto w 2019 roku tut. Ośrodek realizował świadczenia z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych , funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych oraz Programu „Dobry Start”.

Z zakresu pomocy społecznej tut. Ośrodek wypłacał zasiłki celowe (płacone z budżetu gminy), Zasiłki stałe (płacone z budżetu państwa , zasiłki okresowe (płacone z budżetu państwa) . Najczęstszym powodem przyznawania pomocy przez Ośrodek w 2019 r. było: ubóstwo – 48 rodzin, bezrobocie –53 rodzin , długotrwała lub ciężka choroba – 69 rodzin , bezradność w sprawach opiekuńczo –wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 9 rodzin , alkoholizm – 14 rodzin .

Realizowano również program Karta Dużej Rodziny. W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy uchwalonego na lata 2016-2020 podejmowano działania mające na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy oraz zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje przemoc. W ramach powyższego programu w 2019 prowadzono monitoring w 15 rodzinach.

Ponadto za niektóre osoby korzystające z pomocy społecznej , tut. Ośrodek składki na ubezpieczenie zdrowotne dla 14 osób na łączną **kwotę 6 166,00 zł**.

W ramach świadczeń rodzinnych tut. Ośrodek wypłacał : zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze , zasiłki dla opiekuna , świadczenia rodzicielskie, zasiłki z funduszu alimentacyjnego , jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka. Wszystkie świadczenia płacone były z budżetu państwa. W 2019 r na wyżej wymienione świadczenia wydatkowano – **1 567 607,70 zł**.

W ramach realizacji Rządowego Programu „Rodzina 500 + „, płaconego z budżetu państwa łącznie z kosztami obsługi w 2019 r. wydatkowano kwotę – **2 958 701,54zł** .

Ponadto w 2019 r. realizowano rządowy program pod nazwą „Dobry start” W ramach powyższego programu wypłacono świadczenia dla 500 uczniów z terenu tut. Gminy na łączną kwotę 153 542,36 zł. Realizacja zadania finansowana była z budżetu państwa.

12. Roczny Program współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Pracę z organizacjami pozarządowymi reguluje corocznie przyjmowany Program współpracy. Określa on zasady polityki realizowanej przez organ administracji publicznej wobec sektora pozarządowego. Przyjmowanie rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi jest, zgodnie z przepisami Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, obowiązkiem każdej jednostki samorządu terytorialnego (art. 5a ust 1). Ponadto samorzady mogą przyjmować (nieobligatoryjnie) programy wieloletnie.

W samorządach program współpracy jest uchwałą organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego – podstawowym dokumentem, który opisuje zasady współpracy

między władzami samorządowymi a działającymi na danym terenie organizacjami pozarządowymi.

Przepisy wymagają (art. 5a ust 1), aby przed uchwaleniem program był konsultowany z organizacjami pozarządowymi. Wprowadzając ustawowy obowiązek konsultowania programu współpracy, do ustawy wpisano, że sposób tych konsultacji musi być opisany w przyjmowanym przez radę dokumencie (art. 5a ust 4 pkt 10).

Działalność organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego jest kluczowym elementem zmierzającym do określenia, a następnie zaspakajania zbiorowych potrzeb mieszkańców. Jest narzędziem wykorzystującym znajomość potrzeb danego środowiska, które sprzyja zwiększeniu aktywności i spójności społeczności lokalnej.

Gmina Tuczępy przyjęła Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2019 uchwałą Nr II/17/2018 Rady Gminy w Tuczępach z dnia 30 listopada 2018 r. w sprawie uchwalenia Rocznej Programu Współpracy na rok 2019 Gminy Tuczępy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Nadrzędnym celem Programu współpracy jest wzrost efektywności działania na rzecz mieszkańców Gminy Tuczępy, wzmocnienie aktywności społeczności lokalnej, skuteczne wykonywanie zadań własnych wynikających z przepisów prawa we współpracy z organizacjami oraz poprzez wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji ważnych celów społecznych.

Celami szczegółowymi Programu współpracy są:

1. zwiększenie efektywności wykorzystania środków publicznych na realizację zadań w sferze pożytku publicznego,
2. promowanie idei społeczeństwa obywatelskiego oraz dążenie do wywoływania potrzeby społecznej partycypacji mieszkańców, zmierzające do ciągłej poprawy jakości ich życia,
3. rozwiązywanie ważnych problemów społeczności lokalnej we współpracy z organizacjami prowadzącymi działalność pożytku publicznego,
4. poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Tuczępy poprzez celniejsze zidentyfikowanie potrzeb społeczności lokalnych,
5. wytyczanie jasnych, przejrzystych i akceptowalnych zasad współpracy między sektorami, opierających się na wzajemnym doświadczeniu i zdobytej wiedzy, w celu maksymalizacji zysków z podejmowanych wspólnie działań,
6. zwiększanie otwartości Gminy Tuczępy na nowe inicjatywy i wykorzystywanie możliwie dostępnych procedur służących ich skutecznej i jak najlepszej realizacji,
7. promocja Gminy Tuczępy jako Gminy otwartej na potrzeby społeczności lokalnych.

Współpraca Gminy Tuczępy z organizacjami pozarządowymi obejmuje współpracę o charakterze finansowym i pozafinansowym.

1. Formy współpracy o charakterze finansowym:

- 1) powierzenie wykonania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na jego realizację,
- 2) wsparcie wykonania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na częściowe dofinansowanie jego realizacji.

2. Formy współpracy o charakterze pozafinansowym:

- 1) wzajemne informowanie się Gminy Tuczępy oraz organizacji pozarządowych o planowanych kierunkach działań, w tym informowanie organizacji pozarządowych o zadaniach publicznych, które będą realizowane w roku obowiązywania Rocznego Programu,
- 2) doradztwo ze strony pracowników Urzędu, udzielanie organizacjom pomocy merytorycznej, np. informowanie o zasadach udzielania dotacji,
- 3) informowanie o potencjalnych źródłach finansowania,
- 4) współdziałanie w pozyskiwaniu środków finansowych z innych źródeł, w tym z funduszy Unii Europejskiej,
- 5) udostępnianie podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego lokali na spotkania związane z realizacją Programu współpracy i prowadzeniem statutowej działalności,
- 6) udostępnianie witryny internetowej Urzędu Gminy Tuczępy do publikacji i udzielania informacji nt. Realizacji Programu Współpracy,
- 7) prowadzenie działalności informacyjnej dotyczącej wspólnych przedsięwzięć gminy Tuczępy i organizacji,
- 8) prowadzenie działalności promującej wspólne działania,
- 9) udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w pracach komisji konkursowych celem opiniowania ofert złożonych w otwartych konkursach ofert, z wyłączeniem udziału tych przedstawicieli organizacji pozarządowych w pracach komisji konkursowych, których wnioski, projekty są opiniowane,
- 10) upowszechnianie i wspieranie wolontariatu jako czynnika rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Należy podkreślić, że organizacje pozarządowe uzupełniają zadania samorządów lokalnych, a zaufanie jakim obdarza ich społeczeństwo jest świadectwem coraz większej skuteczności ich działania.

Na terenie Gminy Tuczępy działają następujące Organizacje pożytku publicznego:

1. OSP Grzymała
2. OSP Niziny
3. OSP Januszkowice
4. OSP Jarosławice
5. OSP Kargów
6. OSP Tuczępy
7. OSP Wierzbica
8. OSP Rzędów
9. Stowarzyszenie „Towarzystwo Przyjaciół Gminy Tuczępy „ (TPG)
10. Stowarzyszenie „Niziny Góra” (KGW)
11. Stowarzyszenie „Koło Gospodyń Wiejskich „ w Tuczępach (KGW)
12. Stowarzyszenie „Koło Gospodyń Wiejskich „ w Wierzbicy) KGW)
13. Stowarzyszenie „Koło Gospodyń Wiejskich „ Góra (KGW)
14. Klub Sportowy „Wschodnia Tuczępy”
15. Stowarzyszenie Aktywni Razem Kargów- Brzozówka

W 2019 roku zawiązało się 5 nowych stowarzyszeń:

1. Stowarzyszenie „Koło Gospodyń Wiejskich „w Januszkowicach (KGW)
2. Stowarzyszenie „Koło Gospodyń Wiejskich „w Jarosławicach (KGW)
3. Stowarzyszenie „Koło Gospodyń Wiejskich „w Podlesiu (KGW)
4. Stowarzyszenie „Koło Gospodyń Wiejskich „w Nieciesławicach (KGW)
5. Gminny Klub Motocyklowy

Łącznie na terenie gminy działa 20 Organizacji pożytku publicznego.

Gmina współpracowała z organizacjami podczas uroczystości i przedsięwzięć, które wzmacniały więź pomiędzy nimi. Współpraca pozytywnie wpłynęła zarówno na mieszkańców jaki i na organizatorów wydarzeń. Mieszkańcy chętnie brali udział w organizowanych imprezach. W 2019 roku Gmina Współpracowała z organizacjami pozarządowymi w niżej wymienionych formach:

- Stowarzyszenia z terenu Gminy Tuczępy mogły pokazać swój dorobek na Dożynkach Powiatowo Gminnych, które odbyły się 18 sierpnia 2019 roku. Uroczysta msza święta w kościele parafialnym świętego Jana Chrzciciela rozpoczęła powiatowo gminne obchody Święta Plonów w Tuczępach. Po nabożeństwie barwny korowód - przy akompaniamencie kapeli, z pocztami sztandarowymi, delegacjami wieńcowymi - przeszedł na plac obok Urzędu Gminy. Tu odbyła się część obrzędowa niedzielnej imprezy. Dopisała pogoda, dopisali też dożynkowi goście a stoiska Kół Gospodyń Wiejskich wzbogaciły swoją obecnością owe wydarzenie. Podczas dożynek Koło Gospodyń Wiejskich „Wesołe Górzanki” wygrało zmagania wieńcowe na szczeblu gminnym. Na etapie powiatowym również zdobyli pierwsze miejsce co dało im wstęp na dożynki wojewódzkie w Opatowie, gdzie reprezentowali powiat buski wieńcem i stoiskiem. Dożynki powiatowo – gminne były ogromnym świętem dla powiatu i naszej gminy.
- gmina sfinansowała wyjazd Kół Gospodyń Wiejskich na dożynki wojewódzkie do Opatowa,
- zostały zakupione koszulki dla Grupy Motocyklowej, aby podczas zewnętrznych spotkań była możliwość promocji Gminy Tuczępy,
- Koła Gospodyń Wiejskich oraz Stowarzyszenia aktywnie uczestniczyły w życiu Gminy Tuczępy promując ją na zewnątrz. Brały udział w turniejach, kiermaszach, przeglądach oraz innych konkursach, podczas których zajmowali zaszczytne miejsca działając na rzecz Gminy Tuczępy. Dojazdy na wyżej wymienione uroczystości zapewniała stowarzyszeniom Gmina,
- grupa sportowa działająca przy OSP Kargów dostało dofinansowanie do wyjazdu na Piłkę Błotną do Korycina , gdzie zdobyli zaszczytne pierwsze miejsce,
- w grudniu 2019 została zorganizowana przez Koło Gospodyń Wiejskich w Nizinach wigilia dla osób samotnych,
- Koło Gospodyń Wiejskich w 2019 roku dostało fundusze z gminy na świętowanie X- lecie swojego istnienia.

Gmina Tuczępy wspiera stowarzyszenia Klub Sportowy Wschodnia Tuczępy i Stowarzyszenie Towarzystwo Przyjaciół Gminy Tuczępy użyczając im pomieszczeń w Centrum Kultury.

Do działań podjętych przez gminę w 2019 roku należą również :

- dotacja dla OSP Jarosławice na przystosowanie pomieszczenia na potrzeby przebieralni dla strażaków w kwocie 3 500,00 zł
- OSP Wierzbica dostała dofinansowanie w kwocie 4 856, 00 zł na remont strażnicy w zakresie wykonania montażu bramy garażowej
- OSP Kargów oprócz pieniędzy, które pozyskali z projektu na elewację i wymianę dachu na świetlicy wiejskiej otrzymali również pieniądze z gminy na przystosowanie pomieszczenia na potrzeby przebieralni- 4.000,00
- OSP Jarosławice zakupiło również z dofinansowania w wysokości 7.869,00 zł samochód strażacki.

Jak wynika z powyższych działań gmina szeroko współpracuje ze stowarzyszeniami wspierając ich działania na różnych płaszczyznach. Współpraca układa się pomyślnie i owocnie.

V. Realizacja uchwał Rady Gminy

W 2019 roku Rada Gminy Tuczępy podjęła łącznie 94 uchwały.

Część uchwał stanowią akty, co do których istnieje obowiązek corocznego ich podejmowania.

Są to:

- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Tuczępy w 2019 roku.
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Program Współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- Przyjęta uchwała budżetowa gminy Tuczępy na 2019 rok w trakcie jej realizacji wymagała wprowadzenia korekt. W tym celu podjęto 11 uchwał zmieniających. Niektóre wprowadzone zmiany budżetowe wymagały również zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej. Uchwalono 8 uchwał zmieniających uchwałę Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2018-2024.
- Podjęto uchwałę w sprawie wyboru metod ustalania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Podjęto 4 uchwały realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej , będące podstawą wsparcia i pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnym położeniu materialnym i społecznym.

- Podjęto uchwałę w sprawie przyznawania stypendium dla uzdolnionych uczniów uczęszczających do szkół na terenie gminy Tuczępy.

Wszystkie uchwały były realizowane zgodnie z ich zapisami. Uchwały podlegające publikacji zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Na VI Sesji Rady Gminy Tuczępy dnia 25 stycznia 2019 roku podjęto 14 uchwał:

1. Uchwała NR VI/48/2019 z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tuczępy na lata 2019- 2028.

Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

2. Uchwała NR VI/49/2019 z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Tuczępy na 2019 rok.

Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

3. Uchwała NR VI/50/2019 z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr III/20/2018 Rady Gminy Tuczępy z dnia 7 grudnia 2018 w sprawie powołania Komisji Budżetowo- Finansowej Rady Gminy Tuczępy, ustalenie składu osobowego i zakresu działania.

Ustalono trzyosobowy skład Komisji. Członkami komisji wybrani zostali radni: Marek Marszałek, Rafał Wojtycha, Edyta Tutak.

4. Uchwała NR VI/51/2019 z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania dla osób objętych programem wieloletnim „Posiłek w szkole i w domu”.

Uchwała jest w bieżącej realizacji. Podjęcie uchwały pozwoliło przyznać pomoc w formie posiłków. W 2019 roku przyznano dla 66 dzieci i dla dorosłych w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności dla 58 rodzin.

Uchwałą Nr VII/63/2019 z dnia 28 lutego 2019r. doprecyzowano zapisy przedmiotowej uchwały.

5. Uchwała NR VI/52/2019 z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku i żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Uchwała jest w bieżącej realizacji. Podjęcie uchwały pozwoliło na udzielenie pomocy finansowej na zakup żywności dla większej ilości osób. W zakresie realizacji uchwały w 2019 roku wydano 58 decyzji przyznających pomoc w formie zasiłków celowych na zakup posiłków lub żywności.

6. Uchwała NR VI/53/2019 z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie zatwierdzenia planów pracy Komisji Rady Gminy na rok 2019.

7. Uchwała NR VI/54/2019 z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie zatwierdzenia planu pracy Rady Gminy Tuczępy na rok 2019.

8. Uchwała NR VI/55/2019 z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie zarządzenia wyborów sołtysów i rad sołeckich w Gminie Tuczępy.

We wszystkich (15) sołectwach przeprowadzono wybory sołtysa. W czterech sołectwach dokonano zmiany sołtysa.

9. Uchwała NR VI/56/2019 z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr V/42/2018 Rady Gminy Tuczępy z dnia 28 grudnia 2018r. w sprawie powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Tuczępy, ustalenie składu osobowego.

Ustalono trzyosobowy skład Komisji. Członkami komisji wybrani zostali radni: Krzysztof Ptak, Adam Wojciech Stępień, Aneta Misterkiewicz.

10. Uchwała NR VI/57/2019 z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr V/40/2018 Rady Gminy Tuczępy z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie powołania Komisji Oświaty i Kultury Rady Gminy Tuczępy i ustalenie składu osobowego.

Ustalono czteroosobowy skład Komisji. Członkami komisji wybrani zostali radni: Robert Paszczak, Artur Molendowski, Jacek Wilk, Klaudia Pałka.

11. Uchwała NRVI/58/2019 z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie upoważnienia Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Tuczępy do dokonywania w stosunku do Przewodniczącego Rady Gminy Tuczępy czynności związanych z delegowaniem w podróż służbową.

Podjętą uchwałą upoważniono radnych: Edytę Tutak i Mariusza Tymińskiego.

12. Uchwała NRVI/59/2019 z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Tuczępy do Zgromadzenia Ekologicznego Związku Gospodarki Odpadami Komunalnymi z siedzibą w Rzędowie.

Uchwała zrealizowana. Wyznaczono 2 przedstawicieli: radnego Roberta Paszczaka i radnego Marka Marszałka.

13. Uchwała NRVI/60/2019 z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie zmiany statutu sołectw Gminy Tuczępy.

Zmiany dotyczyły trwania kadencji Rady Sołectkiej i Sołtysa /5 lat /.

14. Uchwała NRVI/61/2019 z dnia 25 stycznia 2019 w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Tuczępy, warunków i zasad korzystania z nich oraz opłat za ich korzystanie.

Zapisy uchwały odnoszą się do sporządzenia aktualnego wykazu przystanków, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Tuczępy. Zmiany uwzględniają potrzeby mieszkańców.

Na VII Sesji Rady Gminy Tuczępy dnia 28 lutego 2019 roku podjęto 7 uchwał:

1. Uchwała NR VII/62/2019 z dnia 28 lutego 2019 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tuczępy na lata 2019-2028.
Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.
2. Uchwała NR VII/63/2019 z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VI/51/2019 Rady Gminy Tuczępy z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania dla osób objętych programem wieloletnim „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Podjętą uchwałą doprecyzowano zapisy uchwały Nr VI/51/2019 a także wydłużając okres obowiązywania na lata 2019 - 2023.

Realizację postanowień uchwały opisano przy uchwale Nr VI/51/2019.

3. Uchwała NR VII/64/2019 z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich, zasad tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych i formalnych wymogów, jakim muszą odpowiadać składane projekty uchwał.

Podjęcie uchwały umożliwia występowanie grupy mieszkańców gminy Tuczępy z obywatelską inicjatywą uchwałodawczą.

4. Uchwała NR VII/65/2019 z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XII/114/2011 z dnia 8 grudnia 2011r. w sprawie wydawania gazety gminnej „Głos Gminy Tuczępy”.

Zmiana dotyczyła zmiany składu osobowego Rady Redakcyjnej gazety.

5. Uchwała NR VII/66/2019 z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla nauczycieli niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy –Karta Nauczyciela.

Uchwała weszła w życie 01.09.2019r. i była realizowana przez dyrekcję wszystkich przedszkoli i szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę.

6. Uchwała Nr VII/67/2019 z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z w sprawie wychowania przedszkolnego przez dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w przedszkolach prowadzonych przez Gminę Tuczępy

Uchwała weszła w życie 01.09.2019r. Zmiana dotyczyła zapisu odpłatności za każdą rozpoczętą godzinę korzystania przez dziecko z nauczania, wychowania i opieki powyżej bezpłatnych 5 godzin dziennie

7. Uchwała Nr VII/68/2019 z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy gruntu położonego w m. Niziny oraz odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.

Zapisy przedmiotowej uchwały zostały zmienione uchwałą Nr X/85/2019 z dnia 30 maja 2019r. Uchwała zrealizowana. Działkę wraz z wzniesionymi na niej budynkami wdzierżawiono na okres 25 lat Akademii Innowacji Społecznych pod działalność Schronisko dla bezdomnych osób z funkcją opiekuńczą. Zawarcie umowy jest wykonaniem uchwały Nr IX/80/2019.

Na VIII Sesji Rady Gminy Tuczępy dnia 27 marca 2019 roku podjęto 10 uchwał:

1. Uchwała NR VIII/69/2019 z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tuczępy na lata 2019-2028.

Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

2. Uchwała NR. VIII/70/2019 z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok.

Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

3. Uchwała NR. VIII/71/2019 z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie niewyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy Tuczępy na 2020 rok środków na fundusz sołecki.
4. Uchwała NR. VIII/72/2019 z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Tuczępy oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych mających siedzibę na obszarze Gminy Tuczępy. Potrzeba podjęcia przedmiotowej uchwały związana z likwidacją Gimnazjum w Jarosławicach. Zapisy uchwały obowiązują od 01.09.2019r.
5. Uchwała NR. VIII/73/2019 z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXXIX/258/2017 Rady Gminy Tuczępy z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych szkół, przedszkoli, trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania oraz terminu i sposobu rozliczenia wykorzystania dotacji.

Uchwała jest w realizacji bieżącej. Na jej podstawie jest udzielana dotacja dla publicznych i niepublicznych szkół podstawowych i przedszkoli w Gminie. Uchwała zmienia ustalenia Uchwały Nr XXXIX/258/2017 z dnia 29.12.2017r.

6. Uchwała NR VIII/74/2019 z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tuczępy w 2019 roku.

Zasady określone w Programie były stosowane w postępowaniu ze zwierzętami bezdomnymi na terenie Gminy w 2019 roku. Odłowiono 37 szt. w tym do schroniska przekazano 24 szt. bezdomnych zwierząt.

Uchwała została zaskarżona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach . Odpowiedź na skargę zawarta jest w Uchwale Nr XVI/134/2019.

7. Uchwała NR VIII/75/2019 z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuczępach za 2018 r.

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowi załącznik do przedmiotowej Uchwały.

8. Uchwała NR VIII/76/2019 z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Tuczępy na lata 2019- 2021 r.

Uchwała jest w realizacji bieżącej. Działania podejmowane przez Gminę każdego roku mają na celu spełnienie i realizację przyjętych celów. W 2019 roku w ramach powyższego programu przystąpiono do rządowego program „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2019 r.” W ramach tego programu dofinansowano koszty wynagrodzenia zatrudnionego Asystenta rodziny. W 2019 roku Asystent rodziny zatrudniony na ½ etatu objął wsparciem 10 rodzin. Ośrodek realizował również świadczenia z Programu „Dobry Start” z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i świadczeń wychowawczych.

9. Uchwała NR VIII/77/2019 z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXXIV/240/2013 Rady Gminy Tuczępy z dnia 8 kwietnia 2013 roku w sprawie zarządzenia poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa, oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso.

Radni podjętą uchwałą wskazali inkasentów oraz ustalili wynagrodzenie dla inkasentów.

10. Uchwała NR VIII/78/2019 z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie poboru podatków i opłat w drodze inkasa, określenia inkasentów oraz ustalenia wynagrodzenia dla inkasentów.

Radni podjętą uchwałą wskazali inkasentów oraz ustalili wynagrodzenie dla inkasentów.

Na IX Sesji Rady Gminy Tuczępy dnia 26 kwietnia 2019 roku podjęto 2 uchwały

1. Uchwała Nr IX/79/2019 w sprawie zawarcia porozumienia między jednostkami samorządu terytorialnego w sprawie wspólnego przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na kompleksową dostawę gazu ziemnego w ramach Grupy Zakupowej Gazu Ziemnego.

Uchwała zrealizowana. Postępowanie przetargowe zostało zakończone. Umowy na zakup gazu ziemnego zostały zawarte z Fortum Marketing and Sales Polska S.A. w Gdańsku.

2. Uchwała Nr IX/80/2019 w sprawie rekomendacji dla Wójta Gminy Tuczępy dotyczącej bezprzetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy gruntu oraz dzierżawy nieruchomości położonej w m. Niziny.

Umowa została zawarta z Akademią Innowacji Społecznych na okres 25 lat.

Na X Sesji Rady Gminy Tuczępy dnia 30 maja 2019 roku podjęto 7 uchwał

1. Uchwała NR X/81/2019 z dnia 30 maja 2019 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tuczępy na lata 2019-2028.

Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

2. Uchwała Nr X/82/2019 z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok.

Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

3. Uchwała Nr X/83/2019 z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości nr ew. gruntu 250/1 w Nizinach w trybie bezprzetargowym.

Ustalenia zapisane w uchwale nie były realizowane w 2019r.

4. Uchwała Nr X/84/2019 z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Tuczępy.

Uchwała jest realizowana zgodnie z zapisami regulaminu przyjętego przedmiotową uchwałą. Regulamin określa prawa i obowiązki przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego oraz odbiorców usług na terenie Gminy Tuczępy.

5. Uchwała Nr X/85/2019 z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VII/68/2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy gruntu położonego w m. Niziny oraz odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy. Zmiany dotyczyły sprostowania błędu pisarskiego.

Realizację uchwały przedstawia opis przy uchwale Nr VII/68/2019

6. Uchwała Nr X/86/2019 z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr V/44/2018r. Rady Gminy Tuczępy z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia gminnego programu osłonowego „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019- 2023

Podjętą uchwałą doprecyzowano zapisy zmienianej uchwały.

Uchwała jest w bieżącej realizacji. Działania podejmowane przez Gminę każdego roku mają na celu spełnienie i realizację programu.

7. Uchwała Nr X/87/2019 z dnia 30 maja 2019r. w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendium dla uzdolnionych uczniów uczęszczających do szkół na terenie gminy Tuczępy, za wysokie wyniki w nauce i szczególne osiągnięcia edukacyjne, artystyczne i sportowe.

Uchwała jest w bieżącej realizacji. Podjęcie przedmiotowej uchwały jest motywacją do osiągania najlepszych wyników . W 2019 roku przyznano 21 stypendiów.

Na XI Sesji Rady Gminy Tuczępy dnia 25 czerwca 2019 roku podjęto 8 uchwał

1. Uchwała Nr XI/88/2019 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie udzielenia Wójtowi wotum zaufania,
2. Uchwała Nr XI/89/2019 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdań finansowych za 2018 rok
3. Uchwała Nr XI/90/2019 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Tuczępy absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2018 rok,
4. Uchwała Nr XI/91/2019 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdań finansowych za 2018 rok Gminnego Ośrodka Zdrowia w Tuczępach ,
5. Uchwała NR XI/92/2019 z dnia 25 czerwca 2019 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tuczępy na lata 2019-2028.

Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

6. Uchwała Nr XI/93/2019 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Tuczępy na 2019 rok Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.
  7. Uchwała Nr XI/94/2019 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości nr ewid. gruntu 217/2 w miejscowości Brzozówka, Przeprowadzono postępowanie przetargowe. Postępowanie zakończono wynikiem negatywnym z uwagi na brak chętnych.
  8. Uchwała Nr XI/95/2019 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Tuczępy .
- Uchwała jest w bieżącej realizacji. W trakcie realizacji udzielono w roku szkolnym 2018/2019 pomocy 17 uczniom, W roku szkolnym 2019/2020 udzielono pomocy 26 uczniom.

Na XII Sesji Rady Gminy Tuczępy dnia 8 sierpnia 2019 roku podjęto 3 uchwały:

1. Uchwała Nr XII/96/2019 z dnia 8 sierpnia 2019 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok.

Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

2. Uchwała NR XII/97/2019 z dnia 8 sierpnia 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości w trybie przetargowym.

Podjętą uchwałą wyrażono zgodę na sprzedaż nieruchomości Nr ew. grunt. 136 położonej w m. Dobrów pod warunkiem, że dokonany zostanie podział przedmiotowej działki na dwie odrębne działki. Gmina w 2019 roku dokonała podziału działki. Działki otrzymały nową numerację. / W styczniu 2020r. Rada Gminy wyraziła zgodę na sprzedaż nieruchomości o nr ew. 136/1 /.

3. Uchwała NR XII/98/2019 z dnia 8 sierpnia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały nadania Statutu samodzielnemu publicznemu zakładowi opieki zdrowotnej działającego jako Gminny Ośrodek Zdrowia w Tuczępach

Podjęcie uchwały podyktowane było zmianą zasadniczej ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r o działalność leczniczej.

Na XIII Sesji Rady Gminy Tuczępy dnia 19 września 2019 roku podjęto 10 uchwał:

1. Uchwała NR XIII/99/2019 z dnia 19 września 2019 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tuczępy na lata 2019-2028.

Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

2. Uchwała Nr XIII/100/2019 Rady Gminy Tuczępy dnia 19 września 2019 r w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok.

Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

3. Uchwała Nr XIII/101/2019 z dnia 19 września 2019 r w sprawie stwierdzenia zakończenia działalności Gimnazjum im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Jarosławicach

Gimnazjum im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Jarosławicach zakończyło swą działalność z dniem 31 sierpnia 2019r.

4. Uchwała Nr XIII/102/2019 z dnia 19 września 2019 r w sprawie zmiany uchwały Nr XIV/127/2012 Rady Gminy Tuczępy z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie zasad wynagradzania nauczycieli, ustalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagrodzenia, a także wysokości, szczegółowych zasad przyznawania i wypłacania dodatku mieszkaniowego.

Uchwała jest w bieżącej realizacji przez Dyрекcję wszystkich przedszkoli i szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Tuczępy. Zmiana dotyczyła wysokości dodatku za wychowawstwo.

5. Uchwała Nr XIII/103/2019 z dnia 19 września 2019 r w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości w trybie przetargowym.

Postępowanie przetargowe obejmowało działkę nr ew. 5 położoną w m. Nieciesławice. Przetarg odbył się 23.XII.2019r. i wyłonił dzierżawcę.

Przetarg odbył się 23.XII.2019 i wyłoniono dzierżawcę.

6. Uchwała Nr XIII/104/2019 z dnia 19 września 2019 r w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nr ew. Gruntu 1423 w miejscowości Tuczępy

Przetarg zostanie ogłoszony w 2020 roku.

7. Uchwała Nr XIII/105/2019 z dnia 19 września 2019 r w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Buskiemu na realizację w 2020 roku projektu pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 0041 T Tuczępy – Januszkowice – Niziny od km 4 + 395 do km 6 + 050 dł. 1655 m w m. Niziny”.

Uchwała zrealizowana. Zadanie objęte uchwałą jest w trakcie realizacji przez Powiat Buski.

8. Uchwała Nr XIII/106/2019 z dnia 19 września 2019 r w sprawie wyboru przedstawicieli do Rady Społecznej przy Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej działającego jako Gminny Ośrodek Zdrowia w Tuczępach

Uchwała zrealizowana. Radni dokonali wyboru siedmiu przedstawicieli do Rady Społecznej przy Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej działającego jako Gminny Ośrodek Zdrowia w Tuczępach na kadencję 2019-2022

9. Uchwała Nr XIII/107/2019 z dnia 19 września 2019 r w sprawie powołania Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej działającego jako Gminny Ośrodek Zdrowia w Tuczępach oraz zwołania jej pierwszego posiedzenia.

Radni dokonali powołania Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej działającego jako Gminny Ośrodek Zdrowia w Tuczępach w składzie 9 osobowym. Pierwsze posiedzenie odbyło się w ustalonym uchwałą terminie (28.10.2019r.)

10. Uchwała Nr XIII/108/2019 z dnia 19 września 2019 r w sprawie odpowiedzi na skargę wniesioną do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Rady Gminy Tuczępy na Uchwałę XXXVII/2017 z dnia 15 grudnia 2017 roku w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Tuczępy.

11. Uchwała Nr XIII/109/2019 z dnia 19 września 2019 r w sprawie zawarcia porozumienia o wspólnym przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zakup energii elektrycznej w ramach Grupy Zakupowej Energii Elektrycznej.

Uchwała zrealizowana. Postępowanie przetargowe zakończone. Umowa zawarta z Emiga Edward Zdrojek z siedzibą w Słupsku.

Na XIV Sesji Rady Gminy Tuczępy dnia 24 października 2019 roku podjęto 3 uchwały:

1. Uchwała Nr XIV/110/2019 Rady Gminy Tuczępy z dnia 24 października 2019 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tuczępy na lata 2019-2018.

Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

2. Uchwała Nr XIV/111/2019 Rady Gminy Tuczępy z dnia 24 października 2019 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok .

Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

3. Uchwała Nr XIV/112/2019 Rady Gminy Tuczępy z dnia 24 października 2019 r. w sprawie określenia trybu, sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Przedmiotową uchwałą Rada Gminy określiła tryb, sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

Opis działalności Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawia sprawozdanie będące załącznikiem do Raportu Gminy za 2019 rok

4. Uchwała Nr XIV/113/2019 z dnia 24 października w sprawie w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia wysokości tej opłaty, określenia stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym została uchylona Uchwałą Nr XVI/125/2019 z dnia 18.12.2019r. i nie podlega realizacji.

5. Uchwała Nr XIV/114/2019 Rady Gminy w Tuczępy z dnia 24 października 2019 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Określenie nowego wzoru deklaracji wynikało z konieczności zawarcia w nim informacji wskazanych w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), a także nowelizacji ustawy **o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która nałożyła na właścicieli nieruchomości obowiązek** zbierania w sposób selektywny powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych.

Na XV Sesji Rady Gminy Tuczępy dnia 30 października 2019 roku podjęto 3 uchwały:

1. Uchwała NR XV/115/2019 z dnia 30 października 2019 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tuczępy na lata 2019-2028.

Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

2. Uchwała Nr XV/116/2019 z dnia 30 października 2019 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok .

Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

3. Uchwała Nr XIV/117/2019 z dnia 30 października 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia wysokości tej opłaty, określenia stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami

komunalnymi oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

Przedmiotową uchwałą dokonano wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalono wysokość tej opłaty. Ponadto ustalono stawkę opłaty podwyższonej w przypadku, gdy właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny. Zwolniono w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

Na XVI Sesji Rady Gminy Tuczępy dnia 18 listopada 2019 roku podjęto 13 uchwał:

1. Uchwała NR XVI/118/2019 z dnia 18 listopada 2019 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tuczępy na lata 2019-2028.

Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

2. Uchwała NR XVI/119/2019 z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Tuczępy na 2019 rok.

Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

3. Uchwała NR XVI/120/2019 z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykup.

Uchwała została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach.

4. Uchwała NR XVI/121/2019 z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych

Uchwała w realizacji bieżącej 2020 roku.

5. Uchwała NR XVI/122/2019 z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na 2020 rok

Uchwała w realizacji bieżącej 2020 roku

6. Uchwała NR XVI/123/2019 z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości

Uchwała w realizacji bieżącej 2020 roku

7. Uchwała NR XVI/124/2019 z dnia 18 listopada 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Tuczępy, warunków i zasad korzystania z nich oraz opłat za ich korzystanie

Uaktualniono wykaz przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządcą jest Gmina Tuczępy uwzględniający potrzeby mieszkańców.

8. Uchwała NR XVI/125/2019 z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie uchylenia uchwały Nr XIV/113/2019 Rady Gminy Tuczępy z dnia 24 października 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia

wysokości tej opłaty, określenia stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

Konieczność uchylecia uchwały spowodowana była nieopublikowaniem jej w dzienniku urzędowym.

9. Uchwała NR XVI/126/2019 z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XV/117/2019 Rady Gminy Tuczępy z dnia 30 października 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia wysokości tej opłaty, określenia stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

Zmiana dotyczyła określenia nowych stawek opłaty podwyższonej mającej zastosowanie w przypadku, gdy właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

10. Uchwała NR XVI/127/2019 z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie ustanowienie nieodpłatnej służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Tuczępy na rzecz Grupa Azoty Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” w Grzybowie, 28-200 Staszów

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy wyraziła zgodę na ustanowienie na czas nieokreślony nieodpłatnej służebności przesyłu na rzecz Grupa Azoty Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” w Grzybowie, na części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Tuczępy, oznaczonej w ew. gruntów jako działka nr 144/1 obręb Dobrów oraz działki nr 132/2 i nr 260 obręb Rzędów.

11. Uchwała NR XVI/128/2019 z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia Roczno Programu Współpracy na rok 2020 Gminy Tuczępy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Roczny Program Współpracy ma na celu budowanie partnerstwa między administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi w realizacji ważnych celów społecznych na rzecz mieszkańców Gminy Tuczępy

12. Uchwała NR XVI/129/2019 z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej działającego jako Gminny Ośrodek Zdrowia w Tuczępach.

Regulamin przekazany został kierownikowi Gminnego Ośrodka Zdrowia w Tuczępach do wiadomości. Postanowienia regulaminu przekazane zostały członkom Rady Społecznej w celu stosowania w pracy Rady.

13. Uchwała NR XVI/130/2019 z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie zmiany statutu Gminy Tuczępy.

Rada uchwaliła zmiany statutu Gminy Tuczępy, które dotyczyły załącznika Nr 3 do uchwały Nr III/18/2018 z dnia 7 grudnia 2018 roku określającego wykaz: Jednostki budżetowe, Instytucje kultury, Gminne jednostki organizacyjne.

1. W jednostkach budżetowych wykreślono:

- 1) Gimnazjum im. Józefa Piłsudskiego w Jarosławicach, które z dniem 31 sierpnia 2019r. zaprzestało swoją działalność;
- 2) Szkołę Podstawową im. Generała Władysława Andersa w Kargowie w związku z zakończeniem swej działalności z dniem 31.08 2015r.;
- 3) Gminny Ośrodek Zdrowia w Tuczępach jako samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej w związku z wpisaniem do wykazu Gminne jednostki organizacyjne.

2. W wykazie Instytucje kultury wykreślono:

- 1) Samorządowe Centrum Oświaty w Tuczępach w związku z wpisaniem w wykazie Jednostki budżetowe.

Na XVII Sesji Rady Gminy Tuczępy dnia 10 grudnia 2019 roku podjęto 4 uchwały

1. Uchwała NR XVI/131/2019 z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok.

Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

2. Uchwała NR XVI/132/2019 z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie rozpatrzenia petycji Fundacji Rozwoju Obrotu Bezgotówkowego w sprawie dokonania analizy – możliwości wdrożenia w Urzędzie procedur związanych z zabezpieczeniem potrzeb Interesantów dot. płatności bezgotówkowych.

Rada Gminy odrzuciła petycję.

3. Uchwała NR XVI/133/2019 z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych lub schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Uchwała jest w bieżącej realizacji zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

4. Uchwała NR XVI/134/2019 z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie udzielenia odpowiedzi na skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach.

Odpowiedź dotyczy skargi na uchwałę Nr VIII/74/2019 w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tuczępy w 2019 roku.

Na Sesji XVIII Rady Gminy Tuczępy dnia 30 grudnia 2019 roku podjęła 8 uchwał:

1. Uchwała NR XVIII/135/2019 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok. Uchwała realizowana była zgodnie z zapisami przyjętymi przez Radę Gminy.

2. Uchwała NR XVIII/136/2019 w sprawie powierzenia Powiatowi Staszowskiemu prowadzenia zadania publicznego polegającego na zapewnienie mieszkańcom gminy Tuczępy usług świadczonych przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Kurozwękach.

Postanowienia uchwały w bieżącej realizacji 2020 roku. / 28.01.2020 r. zawarto porozumienie/

3. Uchwała NR XVIII/137/2019 w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania.

Uchwała w bieżącej realizacji zgodnie z ustaleniami Rady Gminy.

4. Uchwała NR XVIII/138/2019 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Tuczępy na 2020 rok.

Przyjęty program obowiązuje od 1 stycznia 2020 roku.

5. Uchwała NR XVIII/139/2019 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Tuczępy na lata 2020 – 2021 roku

Przyjęty program obowiązuje od 01 stycznia 2020 do 31 grudnia 2021 roku.

6. Uchwała NR XVIII/140/2019 w sprawie zamiaru likwidacji Filii Gminnej Biblioteki Publicznej w Tuczępach- w Jarosławicach.

Rada Gminy Uchwałą określa dzień 30.06.2020r. jako termin likwidacji Filii Gminnej Biblioteki Publicznej.

7. Uchwała NR XVIII/141/2019 w sprawie ustalenia średniej ceny jednostki paliwa dla potrzeb zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów oraz rodziców na rok szkolny 2019/2020

Uchwała jest w bieżącej realizacji i dotyczy zwrotu rodzicom kosztów dowozu do szkoły dzieci niepełnosprawnych.

VI. Zadania realizowane na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

1. Kultura

Na terenie Gminy Tuczępy działają 2 instytucje kultury: Centrum Kultury w Tuczępach oraz Gminna Biblioteka Publiczna.

Centrum Kultury w Tuczępach jest samorządową instytucją kultury, która pracuje w oparciu o statut i realizuje zadania z dziedziny edukacji kulturalnej zapisane w rocznych planach pracy.

Do podstawowych zadań Centrum Kultury należy podejmowanie działań, których celem jest bieżące zaspakajanie potrzeb kulturalnych ludności, głównie mieszkańców gminy Tuczępy, przygotowywanie do odbioru i tworzenia wartości kulturalnych, kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze, organizowanie przedsięwzięć propagujących i prezentujących dorobek kulturalny w gminie i poza nią, organizowanie różnorodnych form

twórczości artystycznej, kulturalnej i społecznej kierowanej do odbiorców wszystkich grup wiekowych oraz popularyzacja i promocja twórczości artystycznej.

Centrum Kultury w Tuczępach obejmuje swoim działaniem teren całej gminy. W jego skład wchodzi: Wiejski Dom Kultury w Nieciesławicach, Świetlica Wiejska w Jarosławicach, Świetlica Wiejska w Nizinach oraz Świetlica Wiejska w Kargowie.

W roku 2019 Centrum Kultury w Tuczępach prowadziła następującą działalność:

- **organizacja warsztatów** rękodzieła artystycznego i kulinarnych;
- **organizacja zabaw** dla dzieci z okazji Dnia Dziecka, Mikołajek, pikników rodzinnych i innych;
- **działalność sportowa i rekreacyjna** – turnieje tenisa stołowego, bilarda, zajęcia fitness;
- **działalność muzyczna**, w tym:
  - edukacyjna – nauka gry na instrumentach i śpiewu - każdego roku uczniowie prezentują swoje dokonania podczas „Koncertu Uczniów”, który w roku 2019 odbył się dwukrotnie: w styczniu i czerwcu.
  - przygotowywanie uczniów placówek oświatowych do występów szkolnych, m.in.: Dniu Babci i Dziadka w Nizinach i Tuczępach, Dniu Matki w Tuczępach, Dniu Kobiet w Nizinach i Tuczępach;
- **występy na imprezach** – Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy w Tuczępach, Piknik z okazji Dni Otwartych Funduszy Europejskich w Zakładzie Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Rzędowie, Festyn z okazji Dnia Dziecka w Tuczępach; Dożynki Gminne w Tuczępach, Wigilia dla Seniorów w Tuczępach;
- **udział scholi w Międzynarodowym Festiwalu Kolęd i Pastoralek w Będzinie;**
- **„Narodowe Czytanie”** – organizowane po raz szósty wspólnie z Gminną Biblioteką Publiczną w Tuczępach. W 2019 roku czytaliśmy „Katarynkę” Bolesława Prusa;
- **organizacja „Dożynek Powiatowo-Gminnych”**. W 2019 roku po raz pierwszy Centrum Kultury było głównym organizatorem Dożynek Powiatowo-Gminnych w Tuczępach. Współorganizatorami byli: Urząd Gminy w Tuczępach i Starostwo Powiatowe w Busku-Zdroju. Dożynki zorganizowane zostały jako impreza masowa dla całego powiatu buskiego. Powołany zespół organizacyjny złożony z pracowników Centrum oraz Urzędu Gminy wykonał szereg działań administracyjnych (przygotowanie dokumentacji celem uzyskania odpowiednich pozwoleń od instytucji, m.in. Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Sanepidu, Centrum Ratownictwa Medycznego) oraz innych wymaganych prawem podczas organizacji imprez masowych. Dożynki odbyły się 18 sierpnia 2019 roku. Starostami Dożynek byli: Aneta Bartos z Kargowa i Łukasz Kieras z Komorowa w gm. Pacanów. W konkursie wieńców udział wzięli przedstawiciele ośmiu sołectw naszej gminy: Góry, Grzymały, Januszkowic, Jarosławic, Nieciesławic, Nizin, Tuczęp i Wierzbicy. Najpiękniejszym okazał się ten, zrobiony przez Koło Gospodyń Wiejskich „Wesołe Górzanki” z Góry, *„tradycyjny, z nutką nowoczesności”* – jak określiły wyplatające go Panie. Na II miejscu znalazł się również piękny wieniec sołectwa Grzymała, a na III – wpleciony przez Koło Gospodyń Wiejskich w Tuczępach. W prezentacji wieńców swój wieniec pokazało gościnnie Koło Gospodyń Wiejskich z Raczyc w gm. Gnojno. Po raz dwudziesty pierwszy Świętokrzyska Izba Rolnicza rozstrzygnęła konkurs „Piękna i bezpieczna zagroda – przyjazna środowisku”. Jego celem jest wyróżnienie najbardziej zadbanej, estetycznej i bezpiecznej gospodarstw rolnych w województwie

świętokrzyskim. Na szczeblu powiatowym II miejsce w tym roku zajęła piękna zagroda Państwa Wandy i Tadeusza Czaplów z Nizin. Na muzycznej dożynkowej scenie zaprezentowały się młode wokalistki z Centrum Kultury w Tuczępach: Wiktoria Bartocha, Angelika Mrowińska i Magdalena Lech. Wielkie instrumentalne talenty pokazali: Oskar Kolankowski grający na gitarze i Szymon Urbanowicz – perkusista. Obaj panowie grają na co dzień w Orkiestrze Wrześniak Glassworks. Muzyczna gwiazda wieczoru – Kordian przyciągnął przed scenę masę fanów, rozbawił ich, rozśpiewał i roztańczył, a całości dopełnił zespół Cytrus, przy którego muzyce goście bawili się do późnych godzin nocnych. Na placu dożynkowym swoje stoiska prezentowały firmy, instytucje i stowarzyszenia, m.in. Ratownictwo Medyczne, KRUS, ARiMR, Progress-Eco, HMPSTROJNY, Nadwiślański Bank Spółdzielczy, ZOZ Busko, ZGOK Rzędów i wiele innych oraz lokalne stowarzyszenia oferujące tradycyjne potrawy kulinarne. 8 września w Opatowie odbyły się Świętokrzyskie Dożynki Wojewódzkie. Zwycięski wieniec powiatu buskiego, którym okazał się właśnie ten, upleciony przez Koło Gospodyń Wiejskich „Wesołe Górzanki” w Górze dumnie reprezentował powiat buski i gminę Tuczępy. Obok niego w konkursie wystąpiły delegacje ze wszystkich powiatów województwa świętokrzyskiego. Wygrał wieniec sandomierski, a nasz zdobył wyróżnienie. Pięknie zaprezentowało się także stoisko powiatu przygotowane przez „Wesołe Górzanki” z pomocą Kół Gospodyń Wiejskich w Nizinach i Tuczępach. Dożynki Powiatowo-Gminne 2019 w Tuczępach były doskonale przygotowane i okazały się wielkim sukcesem. Na organizację Dożynek Centrum Kultury w Tuczępach otrzymało dotację z budżetu Gminy.

W ramach zadań realizowanych przez Centrum Kultury w 2019 roku zorganizowano:

- **samodzielna organizacja Gminnych Obchodów Święta Niepodległości w Tuczępach**, a w nich: msza św. za Ojczyznę, przemarsz na cmentarz parafialny, złożenie kwiatów i zniczy na grobach poległych za Ojczyznę, koncert „Dla Tej, co nie zginęła” w Centrum Kultury, w którym udział wzięły zespoły śpiewacze Kół Gospodyń Wiejskich w Górze, Nieciesławicach, Nizinach, Tuczępach i Wierzbicy oraz wokalistki z CK.

- **wydawanie gazety „Głos Gminy Tuczępy”** - skład redakcji pracuje w Centrum Kultury. To tutaj odbywają się zebrania zespołu redakcyjnego i Rady Programowej, tu powstaje ostateczny kształt gazety.

- **współpraca ze stowarzyszeniami:** Towarzystwo Przyjaciół Gminy Tuczępy, Koło Gospodyń Wiejskich w: Wierzbicy, Nizinach; z parafią św. Jana Chrzciciela w Tuczępach – prowadzenie i występy scholi, Czuwanie Wielkopostne Młodzieży;

- **dbanie o promocję Gminy Tuczępy** – prowadzenie strony „Centrum Kultury w Tuczępach” i strony „Gmina Tuczępy wczoraj i przedwczoraj” na portalu społecznościowym; publikacja relacji z wydarzeń w prasie lokalnej, a także o zasięgu powiatowym i wojewódzkim - w „Echu Dnia” oraz na portalach: echodnia.eu i busko.com.

Budżet Centrum Kultury w 2019 roku:

- dotacja otrzymana z Gminy na działalność statutową – 385 000,00zł;

Wykonanie budżetu: 374 379,56zł; do Gminy zwrócono 10 620,44zł.

- dotacja celowa z przeznaczeniem na Dożynki – 75 000,00zł;

Wykonanie budżetu: 57 323,00zł; do Gminy zwrócono 17 677,00zł.

W gminie w 2019 roku funkcjonowała **Gminna Biblioteka Publiczna w Tuczępach** w tym dwie filie w Kargowie i Jarosławicach. Lokale wszystkich bibliotek znajdują się w budynkach szkół i nie są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Księgozbiór na dzień 1 stycznia 2019r wynosił 26359 woluminy, zaś na koniec roku 26949 woluminów, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, łączna liczba woluminów wynosiła 7,0 na dzień 1 stycznia 2019r, oraz 7,16 na dzień 31 stycznia 2019r.

W 2019 roku zarejestrowano 695 czytelników. W ciągu roku bibliotekę i jej filie odwiedziło 8316 czytelników i czytelniczek, którzy skorzystali łącznie z 6890 woluminów. W roku 2019 wzbogacono zbiory bibliotek o 790 woluminów m.in. następujące pozycje: Stephen King- „17 podniebnych koszmarów”, Mario Escobar – „Kołysanka z Auschwitz”, Danielle Steel – „Mroczna Strona”, Loris Lenth – „Norweski Pacjent”, Frederic Martel- „Sodoma”, Jojo Moyes – „Srebrna Zatoka”, Remigiusz Mróz – „Nieodgadniona”, „Nieodnaleziona”, Gabriela Gargaś – „Pierwsza miłość”, Katarzyna Michalak – „Trzy życzenia”, Blanka Lipińska – „Ten dzień”, Krystyna Mirek – „Tam gdzie serce Twoje”, „Mądre Bajki”, „Atomówki”, „Anna &Elsa – niezwykły wynalazek”, Małgorzata Szewczyk – „Ada i Adam na wsi”, „7 opowieści do czytania z babcią i dziadkiem”.

W bibliotece i jej filiach zatrudnione są 3 pracownicy. W ciągu roku struktura zatrudnienia nie zmieniła się. W poszczególnych bibliotekach użytkowano 5 komputerów każdy z dostępem do szerokopasmowego Internetu.

W 2019 roku biblioteka zorganizowała następujące wydarzenia: „Zabierz mnie na randkę w ciemno- Walentynki w bibliotece”, Eliminacje „Małego Konkursu Recytatorskiego – W Krainie przyjaźni i dobrych słów”, Konkurs wiedzy o Życiu i Twórczości Henryka Sienkiewicza- „Jeden z dziesięciu”, Tydzień Bibliotek „Spotkanie z bajką terapeutyczną Potwór”, Narodowe Czytanie „Katarynka”- B. Prusa, Udział w akcji „Przerwa na czytanie”, „Światowy Dzień Pluszowego Misia” – poznanie historii najlepszego przyjaciela dzieci oraz przybliżenie postaci misiów, głównych bohaterów bajek dla dzieci” , „Czytamy bajki Św. Mikołaja” – wspólne głośne czytanie, mające na celu promocję czytelnictwa. W wydarzeniach tych wzięło udział 816 mieszkańców .

Biblioteka już od kilku lat realizuje „Narodowy Program Rozwoju czytelnictwa” .Priorytet 1 – „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych” w ramach którego otrzymała do tej pory dofinansowanie w wysokości 65147zł, W roku 2019 była to kwota w wysokości 5142 zł. Warunkiem otrzymania dotacji jest zapewnienie wkładu własnego w odpowiedniej wysokości, w roku 2019 wkład własny wynosił 12587,52 zł , łączna kwota wydatkowana w tym roku na zakup nowości wydawniczych to 20981,52 zł. Corocznie uzupełniany jest księgozbiór zarówno dla dorosłych czytelników jak i dla dzieci.

2. Oświata

W styczniu 2019 roku na terenie gminy funkcjonowały: 2 przedszkola publiczne, 1 niepubliczne, 2 szkoły podstawowe publiczne, 1 niepubliczna, 1 gimnazjum publiczne. Stan na koniec 2019 roku uległ zmianie ponieważ z dniem 31.08.2019 r. Gimnazjum im. Marszałka J. Piłsudskiego w Jarosławicach zakończyło swoją działalność.

Liczba uczniów w tych szkołach wynosiła:

na dzień 01.01.2019 roku

na dzień 31.12.2019 roku

przedszkola publiczne	83	83
przedszkole niepubliczne	15	13
szkoły podstawowe publiczne	301	283
niepubliczna szkoła podstawowa	39	33
gimnazjum publiczne	52	0

W sierpniu 2019 roku naukę w gimnazjum ukończyło 52 uczniów.

Średnia liczba uczniów w oddziale wynosiła:

w styczniu 2019 roku:

w grudniu 2019 roku:

szkoły podstawowe prowadzone przez jst	16,72	15,72
gimnazjum	26	0

W szkołach publicznych prowadzonych przez samorząd pracowało:

w styczniu 2019 roku 55 nauczycieli, co w przeliczeniu na etaty wynosi: 55,20

w grudniu 2019 roku 49 nauczycieli, co w przeliczeniu na etaty wynosi: 49,17

W 2019 roku było zatrudnionych 5 nauczycieli wspomagających dla uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego.

Uczniowie są dowożeni do szkół zarówno publicznych jak i szkoły niepublicznej w Kargowie. Nawet jeśli odległość ucznia z miejsca zamieszkania jest mniejsza niż przewidywana w przepisach oświatowych, gmina wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rodziców zorganizowała dowóz dla tych uczniów. W styczniu dowożonych było 260 uczniów co stanowi 66,3% uczniów ogółem, w grudniu 2019 r. dowożonych było 183 uczniów i procent ten wynosił 57,9. Dowożonych było również 11 przedszkolaków.

Uczniowie posiadający orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, których rodzice zadeklarowali, że będą dowozić dziecko własnym środkiem transportu otrzymywali zwrot kosztów dowozu.

Ponadto gmina zwracała koszty dowozu niepełnosprawnych uczniów (mieszkańców naszej gminy) do szkoły specjalnej w Broninie (2 uczniów) i Busku-Zdroju (1 uczeń).

Uczniowie spełniający kryteria otrzymywali stypendia szkolne. Liczba uczniów otrzymujących takie stypendium w styczniu 2019 r. wynosiła 17, w grudniu 2019 r. 26 osób.

Gmina zwraca również koszty utrzymania przedszkolaków uczęszczających do przedszkoli poza terenem naszej gminy. W 2019 roku koszty te wyniosły 30.168,37 zł.

Realizując uchwałę Rady Gminy w sprawie dotacji dla przedszkola niepublicznego w Kargowie Gmina w 2019 roku przekazała na prowadzenie tego przedszkola kwotę: 98.135,05 zł.

Koszty utrzymania przedszkoli publicznych prowadzonych przez Gminę w 2019 roku wyniosły: 645.811,68 zł

W 2019 roku wysokość otrzymanej subwencji z budżetu państwa na prowadzenie szkół wyniosła: 3.297.612,19 zł z czego 366.129,08 zł przekazano dla Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Kargowie.

Wydatki na oświatę w 2019 roku wyniosły: 4.170.650,20 zł, co w przeliczeniu na ucznia wynosi: 11.395,19 zł wg liczby uczniów na koniec 2019 roku.

Realizacja Projektów w ZPO w Tuczępach

Zaprojektuj z TIK swoją przyszłość

W szkole realizowany był projekt unijny pt. „Zaprojektuj z TIK swoją przyszłość” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 poddziałanie Rozwój edukacji kształcenia ogólnego w zakresie stosowania TIK współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Całkowita wartość projektu wynosi (wraz z ZPO Niziny) **270 530,48 zł.**

Celem głównym projektu był wzrost kompetencji kluczowych uczniów, niezbędnych na rynku pracy w zakresie technologii informacyjno - komunikacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W ramach projektu wzbogacona została oferta zajęć pozalekcyjnych. Uczniowie brali udział w zajęciach rozwijających uzdolnienia matematyczne, językowe, przyrodnicze, z programowania i robotyki oraz w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych. Zajęcia odbywały się przez cały rok szkolny 2018/2019, do końca czerwca. Pracownia językowa w Tuczępach została wyposażona w 10 najwyższej klasy laptopów, komputer sterujący dla nauczyciela, monitor interaktywny, a także słuchawki, głośniki i sprzęt niezbędny do funkcjonowania pracowni oraz w funkcjonalne i nowoczesne meble. Zajęcia w ramach projektu TIK odbywają się w w/w pracowni oraz w innych salach, które zostały doposażone w nowy sprzęt TIK- projektor interaktywny. Uczniowie zdobyli podczas realizacji projektu praktyczne umiejętności zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz większy zapał do nauki. Technologie informacyjno - komunikacyjne, w jakie szkoła została wyposażona w ramach projektu, są wykorzystywane po zakończeniu projektu, na zajęciach z języka angielskiego i niemieckiego oraz innych przedmiotach. Wyniki badań edukacyjnych wewnętrznych i zewnętrznych są na bardzo dobrym poziomie. (Patrz zestawienie wyników klasyfikacyjnych za II pół. roku szkolnego 2018/2019 oraz I pół

roku szkolnego 2019/2020). Ponadto szkoła w egzaminie ósmoklasisty w kwietniu 2019r. z matematyki zajęła III miejsce na 25 szkół w powiecie buskim, zaś z języka polskiego i z j. angielskiego zajęła VII miejsce na 25 szkół w powiecie.

Realizacja projektu wpłynęła na wzrost kompetencji kluczowych u uczniów w wyniku stosowania TIK w procesie uczenia - nauczania, takich kompetencji jak:

- kompetencje w zakresie czytania i pisania
- kompetencje językowe
- kompetencje matematyczne i nauk przyrodniczych
- kompetencje cyfrowe
- kompetencje osobiste, społeczne i uczenia się
- kompetencje obywatelskie
- kompetencje w zakresie przedsiębiorczości
- kompetencje świadomości i ekspresji kulturowej

Nauczyciele w ramach projektu odbyli także szkolenia pt. „Multimedia w dydaktyce” oraz „Technologie Informacyjno-Komunikacyjne”, dzięki którym mogą prowadzić zajęcia pozalekcyjne z uczniami. Nauczyciele zdobyli wiedzę i umiejętności, dzięki którym prowadzą zajęcia w sposób atrakcyjniejszy i ciekawszy dla ucznia stosując metody aktywizujące.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego w latach 2014-2020 "Pracownie informatyczne w szkole"

W ramach projektu pracownia komputerowa została doposażona w 10 nowych komputerów oraz dwa zestawy robotów edukacyjnych mBot-S - za kwotę **25 659,50 zł**. Nowe komputery są wykorzystywane podczas zajęć informatyki. Uczniowie mają możliwość zapoznania się z nowym oprogramowaniem np. Paint 3D, uczą się również programować. W sali komputerowej prowadzone są też zajęcia dydaktyczne obowiązkowe i koła zainteresowań. Nowy sprzęt sprzyja realizacji zadań szkoły wynikających z nauczania informatyki i innych przedmiotów. Ma wpływ na wyrównywanie szans edukacyjnych i podniesienie jakości edukacji. Doposażenie w nowoczesny sprzęt, przyczynia się do rozwoju kompetencji kluczowych oraz stworzenia warunków umożliwiających łatwiejszy dostęp do edukacji dla nauczycieli i uczniów. Zwiększyła się możliwość tworzenia tzw. „równego startu” dla dzieci i młodzieży.

Program rządowy „Aktywna Tablica” 12800

W ramach wsparcia szkoła została wyposażona w dwa monitory interaktywne - jedna do przedszkola, a druga do uczniów edukacji wczesnoszkolnej za kwotę **12 800,00 zł**. Ta nowoczesna pomoc dydaktyczna, nie tylko wspomaga prace nauczyciela, ale wpływa na uatrakcyjnienie zajęć. Dzieci zdobywają nowe wiadomości i umiejętności w ciekawej zabawowej formie na zajęciach z wychowania przedszkolnego, edukacji wczesnoszkolnej, języka angielskiego. Przedszkolaki rysują, malują, przeciągają obrazy na wyznaczone miejsce, tańczą przy muzyce chętniej uczą się liczyć, wzbogacają swoje słownictwo. Programy

wykorzystywane w pracy z młodszymi dziećmi to m.in. Learning Apps, Matzoo, Pisupisu. Aplikacje umożliwiają skuteczniejszą koncentrację uwagi, doskonałą spostrzegawczość, percepcję wzrokową i słuchową, a nade wszystko usprawniają koordynację wzrokowo - ruchową. Tablica interaktywna wykorzystywana jest także do oglądania filmów edukacyjnych, ilustracji czy zdjęć. Uczniowie tworzą także samodzielnie obrazy, wykresy czy tabele. W efekcie dzieci są bardziej zaangażowane i zainteresowane tematyką lekcji.

Zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej z 0,4% rezerwy w roku 2018 z tytułu dofinansowania wyposażenia w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych w szkołach podstawowych.

W ramach dotacji opiewającej na kwotę **20 727,00 zł** zakupiono szereg nowych pomocy dydaktycznych do przedmiotów przyrodniczych - fizyki, chemii, biologii i geografii w klasach 7 - 8. Uczniowie mają stworzone właściwe warunki do rozwoju psychofizycznego, w tym w szczególności warunki do nauki uwzględniającej indywidualność każdego ucznia. Nowoczesny sprzęt dydaktyczny pozwala opierać proces nauczania na metodach badawczych. W efekcie wzrosło zainteresowanie uczniów przedmiotami przyrodniczymi. Praktyczne ćwiczenia realizowane na zajęciach wdrażają uczniów do wykonywania podstawowych pomiarów przy jednoczesnej nauce posługiwania się urządzeniami pomiarowymi czy obserwacyjnymi. Zakupione pomoce dydaktyczne wykorzystane są także do organizowanych w ramach zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych - zajęć terenowych, wycieczek po najbliższej okolicy, konkursów tematycznych, wystaw fotograficznych czy pokazów doświadczeń dla rodziców. Wykorzystanie w procesie nauczania nowych i aktualnych pomocy dydaktycznych ułatwia naszej młodzieży lepszy start na kolejne szczeble edukacji oraz przyczynia się do wyrównania szans edukacyjnych dzieci z obszarów wiejskich.

Program Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej „Pracownia edukacyjna w szkole podstawowej – Czyste powietrze, woda, gleba oraz odnawialne źródła energii”

W ramach zadania dotowanego ze środków WFOŚ i GW w Kielcach na łączną kwotę **22 987,72 zł** - doposażono pracownię edukacji ekologiczno - przyrodniczej w sprzęt i pomoce dydaktyczne, które są wykorzystywane do przeprowadzenia zajęć lekcyjnych - przyroda, biologia, geografia, chemia oraz pozalekcyjnych dla dzieci o charakterze przyrodniczym, kształtujących zainteresowanie dzieci ekologią, ochroną przyrody i środowiska. Działania edukacyjne są realizowane w trakcie zajęć lekcyjnych w klasach I - III oraz w klasach IV-VIII.

Pomoce dydaktyczne pracowni edukacji ekologiczno-przyrodniczej są wykorzystane w trakcie realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych. Realizacja treści podstawy programowej w formie zajęć terenowych przyczyniła się do tego, że:

- uczniowie podejmą próby samodzielnego rozwiązania problemu, w pełni się zaangażują, wykażą własną inwencję,

- zajęcia w terenie rozbudzą ich ciekawość poznawczą wobec otaczającej rzeczywistości oraz wyzwolą samoradną aktywność oraz wyzwala potrzebę działań proekologicznych.
- uczniowie wiążą teorię z praktyką, rozwijają umiejętność analizowania i wnioskowania, dokonywania pomiaru, prowadzenia obserwacji, posługiwania się różnorodnym sprzętem,
- bezpośrednia obserwacja zjawisk przyrodniczych ułatwi przyswajanie pojęć i kształtowanie wyobrażeń, uczniowie rozwiną w sobie postawę badacza, przejmą inicjatywę, będą otwarci na nowe doświadczenia i przeżycia,
- w atrakcyjny sposób uczniowie nabyli wiedzę co sprawi, że zdobyte wiadomości i umiejętności będą lepiej zapamiętywane i bardziej trwałe.

Zakupione pomoce dydaktyczne są wykorzystywane także do organizowanych w ramach programu wycieczek po najbliższej okolicy, konkursów tematycznych, wystaw fotograficznych. Podczas zajęć terenowych pobierany jest materiał do badań, prowadzone są obserwacje, dokonywane są pomiary, następnie uczniowie analizują i w odpowiedni sposób interpretują oraz formułują wnioski.

W klasach IV - VIII w ramach projektu uczniowie pozyskali wiedzę na tematy ekologiczne, praktycznego działania poprzez zbieranie i gromadzenie informacji ekologicznych, prowadzenie obserwacji, ćwiczenia i doświadczenia z możliwością wykorzystania literatury ekologicznej i czasopism. Realizowany projekt w naszej szkole niewątpliwie zaowocował rozwojem świadomości ekologicznej uczniów oraz sukcesami edukacyjnymi z przedmiotów przyrodniczych

Realizowane Programy Profilaktyczne

Ważnym zadaniem Naszej Szkoły jest edukacja zdrowotna, której celem jest kształtowanie u uczniów postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu.

Nasza Szkoła prowadzi działania promujące zdrowie min. poprzez:

- Rozwijanie u uczniów wiedzy, umiejętności i zdolności do podejmowania decyzji oraz dokonywania właściwych wyborów w sprawach zdrowia - zdrowia: fizycznego, społecznego, psychicznego i duchowego.
- Przekazywanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia.
- Kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i innych ludzi
- Stworzenie warunków do kształtowania zdrowia i bezpiecz. w różnych sytuacjach.
- Uświadomienie korzyści wynikających z aktywności fizycznej.
- Uświadomienie związku między sposobem żywienia, a zdrowiem.
- Uświadomienie zagrożeń dla zdrowia w różnych sytuacjach.
- Kształtowanie właściwych zachowań wynikających z kontaktów z innymi.
- Kształtowanie dobrych relacji międzyludzkich.

- Wzmacnianie poczucia własnej wartości i wiary w swoje możliwości.

Realizacja i udział w projektach i programach edukacyjnych (w tym profilaktycznych)

- Program dla szkół” ---- „Owoce i warzywa w szkole” i „Mleko w szkole”,
- Program „Trzymaj formę”
- Program „Czyste powietrze wokół nas”
- Program „Nie pal przy mnie proszę”
- Program „Znajdź właściwe rozwiązanie”
- Program „Przemoc boli”
- Program „Zachowaj trzeźwy umysł”
- Program „Bieg po zdrowie”

“Trzymaj Formę”

Celem programu jest:

Edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

Działania i efekty:

W ramach programu wprowadzono w roku szkolnym 2018/2019 akcję "Drugie śniadanie" oraz "Aktywna przerwa". W ramach godzin wychowawczych, lekcji przyrody i biologii oraz w trakcie zajęć kółka przyrodniczego uczniowie podnieśli swą wiedzę na temat układania zbilansowanej diety, bogatej w owoce warzywa. Układając przykładowe jadłospisy czy przygotowując zdrowe posiłki uczniowie na byli praktycznych umiejętności. Poza tym w czasie zajęć godzin wychowawczych młodzież uczy się odczytywać etykiety na produktach żywnościowych. Po zrealizowanych zajęciach uczniowie wykazują zdecydowanie wyższy poziom aktywności fizycznej i świadomości dotyczącej zdrowego odżywiania.

"Bieg po zdrowie"

Celem programu jest:

- Opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży,
- Pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego,
- Zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Działania i efekty:

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej realizowany był przez pedagoga szkolnego w klasie IVa i IVb w czasie 8 godzin wychowawczych. Podczas zajęć uczniowie dyskutują, wymieniają doświadczenia, refleksje i pomysły dotyczące zdrowego stylu życia, wolnego od

palenia papierosów. Poza tym przeprowadzają wywiady z osobami niepalącymi, przeliczają koszty palenia papierosów, tworzą komiks z bohaterami programu. Uczniowie poszerzają swoją wiedzę i umiejętności na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

"Czyste powietrze wokół nas"

Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

Program realizowany jest w przedszkolu z dziećmi 5- i 6-letnimi. Na zajęciach edukacyjnych dzieci dowiadują się o szkodliwości dymu tytoniowego, wykonują prace plastyczne z postacią Dinusia. Cykl zajęć skupiony jest wokół 5 zagadnień tematycznych, związanych ze zdrowym stylem życia. Poza tym w projekcie biorą udział także rodzice, na zajęciach z dziećmi i podczas wywiadówek, którzy zwiększa ją swą świadomość na temat znaczenia ich roli w rozwoju zdrowotnym dzieci, a w szczególności w profilaktyce antytytoniowej.

"Szkolny Klub Sportowy"

Celem programu jest stymulowanie i kształtowanie nawyku podejmowania aktywności fizycznej przez dzieci i młodzież

Działania i efekty:

Nastąpiła poprawa sprawności fizycznej, stanu zdrowia oraz jakości życia dzieci i młodzieży, w tym profilaktyka nadwagi i otyłości;

Promocja zdrowego i aktywnego stylu życia wśród dzieci i młodzieży;

Nastąpiło zwiększenie oferty ogólnodostępnych, bezpłatnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży.

Podejmowanie aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży mniej aktywnych i mniej sprawnych fizycznie, ze szczególnym uwzględnieniem dziewcząt;

Zauważono wzrost rozwoju talentów oraz zainteresowań sportowych dzieci i młodzieży;

Optymalnie wykorzystano lokalną infrastrukturę sportową,

"Nie pal przymnie, proszę"

Celem programu jest

- Uporządkowanie i poszerzenie wiadomości na temat zdrowia.
- Kształtowanie u dzieci postaw odpowiedzialności za własne zdrowie.
- Uświadomienie dzieciom, że palenie tytoniu jest szkodliwe dla zdrowia.
- Uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem.

Działania i efekty:

Program edukacji antytytoniowej realizowany przez cały rok szkolny wśród uczniów klasy I. W czasie zajęć edukacyjnych, skupionych w 8 blokach tematycznych uczniowie uświadomili sobie, że palenie, w tym palenie bierne, jest szkodliwe dla zdrowia oraz że są oni odpowiedzialni za własne zdrowie. Na zajęciach edukacyjnych dzieci poznały główną bohaterkę programu „Nie pal przy mnie proszę” wiewiórkę Wikę, która towarzyszyła im w zajęciach. Korzystały z kart pracy zawartych w programie oraz przygotowanych przez koordynatora. Zajęcia przeprowadzono według scenariuszy Programu „Nie pal przy mnie, proszę” oraz według pomysłu nauczyciela.

Uczniowie klas kolorowali szablony wiewiórki Wiki, uczyli się wierszy, piosenek. Układali obrazki z elementów, rozwiązywali krzyżówki pt. „Zdrowie”. Opowiadali historyjki obrazkowe, tworzyli własne opowiadania.

Dzieci uporządkowały i poszerzyły wiadomości na temat zdrowia, uświadomiły sobie, że same mogą unikać szkodliwych dla zdrowia sytuacji, poznały sposoby zachowań w sytuacjach, gdy inni ludzie palą przy nich papierosy. Podsumowaniem programu był konkurs plastyczny „Nie pal przy mnie proszę”

"Cała Polska czyta dzieciom"

Celem programu jest propagowanie codziennego czytania dzieciom jako skuteczną, taną i przyjazną metodę wspomagania ich wszechstronnego rozwoju – psychicznego, umysłowego, społecznego i moralnego – oraz budowania zasobów wewnętrznych dziecka: kompetencji emocjonalnych i intelektualnych.

Działania i efekty:

Program realizowany przez bibliotekarza ze szkolnej biblioteki wspólnie z nauczycielami Przedszkola. Codzienne czytanie uczniom to najtańsza i najskuteczniejsza metoda podniesienia poziomu szkolnej edukacji i poprawy relacji w szkole. W ramach tej akcji cyklicznie odbywa się w szkole “Czytanie na długiej przerwie”, czytanie ze Św. Mikołajem. To najlepszy sposób, by nauczyć ich języka, rozbudzić zainteresowania, zachęcić do nauki, poprawić koncentrację. Dodajmy do tego spektakularne zmiany w zachowaniu dzieci, którym nauczyciele codziennie czytają, okazując im w ten sposób troskę i szacunek: wyciszenie, większa refleksyjność, poprawa umiejętności społecznych, skłonność do współpracy, więź z nauczycielem i bardziej przyjazne relacje w klasie. I to wszystko bez inwestycji w drogi sprzęt czy dodatkowe szkolenia dla kadry pedagogicznej!

"Owoce i warzywa w szkole" oraz "Mleko w szkole".

Celem programu jest promowanie wśród dzieci zdrowej diety, bogatej w owoce i warzywa oraz produkty mleczne.

Działania i efekty:

Produkty cieszą się dużym powodzeniem wśród dzieci. Program propaguje wśród dzieci

zdrowe nawyki żywieniowe poprzez udostępnianie im produktów mlecznych oraz owocowo-warzywnych, tak, by dzieci od najmłodszych lat polubiły ich naturalny smak. Oprócz promowania zdrowej diety program ma również pokazać dzieciom skąd pochodzą owoce i warzywa oraz produkty mleczne, jak są uprawiane i produkowane. Dzieci chętnie spożywały zarówno owoce i warzywa, które były poporcjowane i gotowe do spożycia jak i mleko i jego przetwory. Ponadto programy wspierały producentów rolnych i przetwórców, ponieważ w ich ramach była nabywana duża ilość mleka oraz owoców i warzyw.

W skład **Zespołu Placówek Oświatowych w Nizinach** wchodzi **Przedszkole oraz Publiczna Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki**.

Liczba uczniów w przedszkolu: **35** (dwie grupy przedszkolne)

Liczba uczniów w szkole podstawowej wynosi: **119** (9 oddziałów)

W zespole pracuje 26 nauczycieli, 2 osoby zatrudnione w oddziałach przedszkolnych jako pomoc przedszkolna.

Uczniowie są dowożeni do szkoły, nawet jeżeli odległość z miejsca zamieszkania jest mniejsza niż to uwzględniono w przepisach oświatowych. Gmina, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rodziców, zorganizowała dowóz dzieci. Dowożonych jest łącznie 79 uczniów.

W szkole realizowane były w roku 2019 następujące projekty i przedsięwzięcia:
„Szybuj bezpiecznie w internetowej chmurze” – celem projektu było promowanie działań przeciw cyberprzemocy i hejtowi wśród uczniów oraz promowanie mądrego i bezpiecznego użytkowania zasobów Internetu. Działania i efekty: uczniowie wzięli udział w warsztatach, w trakcie których pogłębili swoją wiedzę na temat hejtu i cyberprzemocy. Poznali sposoby walki z tymi szkodliwymi zjawiskami, uświadomili sobie również zagrożenia jakie z hejtu i cyberprzemocy wynikają. Nabyli wiedzę na temat praw autorskich, ochrony wizerunku i danych osobowych. Kształtowali właściwe postaw wobec mowy nienawiści, dyskryminacji i łamania praw człowieka. Rozwijali umiejętności odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznościowych oraz umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, w szczególności z uwzględnieniem narzędzi informatycznych dostępnych w chmurze internetowej.

Realizując projekt **„Szybuj bezpiecznie w internetowej chmurze”** szkoła w Nizinach zadbała o edukację dzieci dotyczącą świadomego i bezpiecznego korzystania z najnowszych technologii.

Projekt realizowany przez ŚCDN w Kielcach.

„Owoce i warzywa w szkole” oraz „Mleko w szkole” – celem projektu było promowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowej diety, bogatej w owoce i warzywa oraz produkty mleczne. Działania i efekty: Program propagował wśród dzieci zdrowe nawyki żywieniowe poprzez udostępnienie im odpowiednich produktów. Dzieci mogły uczyć się nowych smaków, poznawać skąd pochodzą owoce i warzywa. Program wspierał producentów rolnych i spożywczych, u których nabywane były produkty.

„Bieg po zdrowie”- celem projektu było opóźnienie lub zapobieganie inicjacji tytoniowej wśród młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego, wzbogacenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Działania i efekty: Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej został opracowany przez Główny Inspektorat Sanitarny. Skierowany był do uczniów klas IV. W trakcie cyklu zajęć uczniowie dyskutowali, wymieniali się spostrzeżeniami, doświadczeniami, przeprowadzali wywiady z osobami niepalącymi, przeliczali koszty palenia papierosów oraz wzięli udział w konkursie plastycznym związanym z tematyką szkodliwości palenia papierosów. Programem zostali również objęci rodzice i opiekunowie uczniów, gdyż wspólne działanie dzieci i rodziców, zwiększa skuteczność programów profilaktycznych.

„Trzymaj formę”- projekt miał na celu edukację w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. Działania i efekty: Uczniowie klas 4-6 zdobywali umiejętności, wpływające na zwiększenie zainteresowań problematyką zdrowotną. Projekt korzystnie wpływał na kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych uczniów. W ramach programu wprowadzono akcję „Taneczna przerwa”.

„Nie pal przy mnie, proszę”- celem projektu było uporządkowanie i poszerzenie wiadomości na temat zdrowia, kształtowanie u dzieci postaw odpowiedzialności za własne zdrowie, uświadomienie dzieciom, że palenie tytoniu jest szkodliwe dla zdrowia. Działania i efekty: W trakcie zajęć edukacyjnych dzieci poznały główną bohaterkę programu „Nie pal przy mnie, proszę” wiewiórkę Wikę, która towarzyszyła im w zajęciach. Korzystały z kart pracy zawartych w programie oraz przygotowanych przez koordynatora. Podsumowaniem programu był konkurs plastyczny „nie pal przy mnie, proszę”.

„Szkolny Klub Sportowy”- celem projektu było stymulowanie i kształtowanie nawyku podejmowania aktywności fizycznej przez dzieci i młodzież. Działania i efekty: zajęcia sportowe prowadzone w ramach SKS przyczyniły się do poprawy sprawności fizycznej wśród dzieci, stanu zdrowia oraz jakości życia. Zwiększyła się również oferta ogólnodostępnych, bezpłatnych zajęć sportowo – rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży. Zajęcia skierowane były szczególnie do dzieci mniej aktywnych i mniej sprawnych fizycznie, ze szczególnym uwzględnieniem dziewcząt. Dzięki aktywnej formie spędzania wolnego czasu zauważono wzrost rozwoju talentów sportowych oraz większe zainteresowanie sportem dzieci i młodzieży.

„Lekkoatletyka”- celem przedsięwzięcia było motywowanie dzieci i młodzieży do aktywności fizycznej i dbania o zdrowie. Działania i efekty: prowadzone zajęcia z lekkoatletyki przyczyniły się do większej aktywności ruchowej dzieci i zainteresowania tą dyscypliną sportową. Dzieci zaczęły odnosić sukcesy na szczeblu powiatu, województwa, a nawet kraju, co przyczyniło się do dużego zainteresowania cyklami spotkań z trenerem.

„Umiem pływać”- celem projektu było motywowanie dzieci i młodzieży do aktywności fizycznej i dbania o zdrowie, szczególnie krygowanie wad postawy. Działania i efekty: Zajęcia odbywające się raz w tygodniu pod okiem instruktora pływania cieszyły się zainteresowaniem. Skierowane były do uczniów klas I- III z terenu Gminy Tuczępy. Dzieci mogły w trakcie zajęć nabyć lub doskonalić umiejętność pływania, ale również rozwijały swoje umiejętności społeczne- funkcjonowanie w nowej grupie, samodzielność

i odpowiedzialność za innych. Projekt przygotowany we współpracy z Gminą Tuczępy i Klubem Sportowym „Wschodnia- Tuczępy”.

Szkolne koło wolontariatu- „Pomocna Dłoń” – przedsięwzięcie ma na celu rozwijać u dzieci i młodzieży wrażliwość na krzywdę drugiego człowieka. Wyzwalać w nich wrażliwość i odpowiedzialność za innych. Działania i efekty: Uczniowie angażowali się pomaganiem innym i wspieranie w trudnych momentach życia. Organizowane były wspólnie z opiekunami i rodzicami wyjazdy do NZOL w Koniemłotach, zbiórki rzeczy dla Domu Dziecka w Pacanowie oraz angażowanie się w WOŚP. Młodzież bardzo chętnie uczestniczyła w tych akcjach, spontanicznie wychodząc z różnymi inicjatywami, co dowodzi o ich wielkiej wrażliwości i potrzebie pomagania.

Zespół Cheerleader- celem przedsięwzięcia było zachęcenie dzieci i młodzieży do aktywnego spędzania wolnego czasu oraz rozwijania pasji tanecznych. Działania i efekty: zajęcia skierowane były do uczniów klas I-VIII. Odbywały się dwa razy w tygodniu. W trakcie spotkań uczniowie mogli rozwijać swoje zdolności taneczne, pracować nad koordynacją ruchową i rytmiką oraz spędzać w atrakcyjny sposób wolny czas. Efektem ich działań były występy podczas lokalnych uroczystości, które spotkały się z dużą aprobatą rodziców i lokalnej społeczności.

„Mały Miś w świecie wielkiej literatury” - celem głównym projektu było rozwijanie i promowanie czytelnictwa, zachęcanie dorosłych do głośnego czytania dzieciom - uświadomienie roli czytelnictwa w życiu dziecka, wyrabianie właściwych nawyków czytelniczych; tworzenie warunków do różnorodnej aktywności dzieci w toku realizacji zadań stawianych przez nauczyciela; wprowadzenie dziecka w świat literatury; budzenie zaciekawienia książką przez zabawy, piosenki, twórczość plastyczną. Działania i efekty: W akcję zaangażowane były nie tylko dzieci, ale również ich rodzice, społeczność szkolna i lokalna. Cykliczne odbywały się czytania dla najmłodszych przez rodziców, uczniów klas starszych lub zaproszonych gości. Dzieciom przybliżany był świat literatury w sposób dostosowany do możliwości, ale również wyrabiany właściwy nawyk czytelniczy. Projekt skierowany był do dzieci przedszkolnych.

3. Ochrona przeciwpożarowa oraz informacja o stanie bezpieczeństwa przeciwpożarowego w Gminie Tuczępy za 2019 rok

Zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Do zadań tych należy m.in. ochrona przeciwpożarowa. Zgodnie z ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej ochrona ta polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- zapobieganie powstawaniu i rozpowszechnianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- zapewnienie sił i środków do zwalczania np. pożaru czy klęski żywiołowej,
- prowadzenie działań ratowniczych.

O ile obowiązek zapobiegania w/w zdarzeń spoczywa na wszystkich osobach fizycznych i prawnych to zapewnienie sił i środków spoczywa na wyspecjalizowanych jednostkach

ratowniczych którymi są m.in. Ochotnicze Straże Pożarne funkcjonujące na podstawie przepisów ustawy Prawo o stowarzyszeniach. Szczegółowe zdania i organizacja Ochotniczych Straży Pożarnych jest określona przez statut.

Gmina w celu wykonywania swoich zadań związanych z ochroną przeciwpożarową została w pewien sposób związana z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi działającymi na jej obszarze. W głównej mierze chodzi tutaj o świadczenia rzeczowe i finansowe względem OSP. Koszty utrzymania, wyszkolenia, wyposażenia i zapewnienia gotowości bojowej jednostek ochotniczych straży pożarnych ponosi gmina, a także obowiązana jest do zapewnienia umundurowania bojowego i ubezpieczenia członków ochotniczych straży pożarnych, ponoszenie kosztów okresowych badań lekarskich, do których ma prawo członek OSP biorący bezpośredni udział w działaniach ratowniczych. Wyjątkiem jest kwestia szkolenia ochotników strażaków, które prowadzi Państwowa Straż Pożarna. Odrębnym obowiązkiem gminy jest wypłata tzw. ekwiwalentu pieniężnego za udział w akcjach ratowniczych i szkoleniach.

Stan bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej Gminy

Struktura organizacyjna Ochotniczych Straży Pożarnych

W Gminie Tuczępy występuje 8 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

Trzy jednostki - OSP Grzymała /z dniem 20.09.2007r./, OSP Niziny / z dniem 28.03.2001r./ i OSP Tuczępy /z dniem 19.10.2015r. na czas do 31.12.2019r. /włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. Jednostki te posiadają ogromną wartość operacyjną pod względem liczebności, wyszkolenia i usprzętowania oraz dyspozycyjności operacyjnej. Jednostki te w razie konieczności mogą być dysponowane na terenie powiatu a nawet województwa.

Ważne funkcje w zabezpieczeniu przeciwpożarowym Gminy Tuczępy odgrywają jednostki typu „S” z poza Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego – OSP Jarosławice, OSP Kargów, OSP Wierzbica, OSP Januszkowice, OSP Rzędów.

Stan osobowy wszystkich jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w 2019 r wynosił 262 członków zwyczajnych w tym mężczyzn 232, kobiet 30. Liczba członków mogących brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczo gaśniczych wynosił 162. Stan osobowy jednostek OSP z 2019 roku jest porównywalny do 2018 roku w którym stan osobowy wszystkich jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych wynosił 262 członków zwyczajnych w tym mężczyzn 231, kobiet 31. Liczba członków mogących brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczo gaśniczych wynosił 155.

Zabezpieczenie logistyczne działań ratowniczo-gaśniczych

Wypożyczenie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w środki transportu

Jednostka OSP	Rodzaj pojazdu	Marka/typ	Nr rejestracyjny	Rok produkcji	Nr operacyjny
Grzymała	specjalny	IVECO/DAILY	TBU 00311	2018	409T18
	pożarniczy	STAR P 244L	TBU 12FV	1981	409T14
	Sam. cięż.	FORD FAEY TRANSIT FURGON	TBU 06NW	2005	409T44
Niziny	pożarniczy	STAR 244	KJY 4737	1988	409T08
		OPEL/VIVARO	TBU 6P72	2003	409T51
Tuczępy	pożarniczy	VOLVO/FL	TBU 5E78	1990	408T28
	pożarniczy	VOLKSWAGEN Transporter	TBU 1F84	1998	408T49
Januszkowice	pożarniczy	RENAULT/MASTER	TBU FM85	2006	
Jarosławice	pożarniczy	JELCZ 005	TBU 03502	1983	408T28
	osobowy	VOLKSWAGEN Transporter	TBU 9P12	1997	408T53
Rzędów	pożarniczy	CITROEN/JUMPER	TBU 4V68	2003	408T45
Wierzbica	pożarniczy	CITROEN/JUMPER	TBU PK82	2011	408T49

Analizując wyposażenie jednostek OSP w środki transportu nie trudno zauważyć, że potrzebą staje się zakup samochodu pożarniczego dla OSP w Grzymale, Nizinach i Tuczępach.

W 2019 roku jednostka OSP w Jarosławicach zakupiła samochód pożarniczy Marki Jelcz 005. Jest to samochód średni, posiadający świadectwo wytwórcy Nr 061/01 Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowo-Usługowego „OSINY”. Nadwozie typu pożarniczego GBA 2,5/16 Marka STAR-244 / JELCZ 005 typu Koszt 15000,00 zł. Opłata rejestracyjna, ubezpieczenie i oznakowanie samochodu opłaty wynosiły 619,60 zł. Zakup samochodu umożliwiły środki Gminy w wysokości 7869,60 zł, w tym 5678.75 zł stanowi odszkodowanie firmy ubezpieczeniowej w związku ze szkodą powstałą w wyniku opadów gradu. Szkodę naprawili druhowie z OSP Jarosławice we własnym zakresie. Pozostała kwota 7750,00 zł stanowiły środki własne jednostki z tytułu zbytu pojazdu pożarniczego Marki DAIMLER BENZ.

Środki transportu i sprzęt przeciwpożarowy będący na wyposażeniu jednostek są przechowywane i odpowiednio zabezpieczone w obiektach przekazanych dla Ochotniczych Straży Pożarnych w formie użyczenia.

W 2019 roku jednostki OSP poczyniły starania o poprawę warunków miejsc garażowych, zakup wyposażenia i sprzętu ratowniczo – gaśniczego. Pozyskały środki finansowe od Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na realizację „ **zadania publicznego**” pod tytułem: **Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych**;

- OSP Jarosławice pozyskała środki w kwocie 4000,00 zł i wraz z dotacją Gminy w kwocie 3500,00 zł wykonała roboty: **dostosowała pomieszczenie na potrzeby przebieralni (montaż drzwi, wymiana tablicy rozdzielczej, położenie płytek ściennych, malowanie, wymiana opraw oświetleniowych) oraz malowanie garażu i pomieszczenia magazynowego.**
- OSP Kargów pozyskała środki w kwocie 4000,00 zł i wraz z dotacją Gminy w kwocie 4000,00 zł wykonała roboty: **remont garażu, zakup regału magazynowego i szafek ubraniowych.**
- OSP Wierzbica pozyskała środki w kwocie 4000,00 zł i wraz z dotacją Gminy w kwocie 4856,00 zł wykonała roboty: **zakup i montaż bramy garażowej.**

Jednostki OSP realizowały zadanie publiczne pod tytułem „Dofinansowanie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych „ z środków Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji:

- OSP Grzymała pozyskała środki w kwocie 10 000,00 zł. W ramach realizacji tego zadania zakupiła: **buty gumowe 2 pary, helm szt. 2, rękawice spec. szt. 4 kominiarki szt. 2 ubranie koszarowe 5 kpl. mundur wyjściowy kobiecy szt. 7, mundur wyjściowy męski 2 kpl.**
- OSP Januszkowice pozyskała środki w kwocie 5 000,00 zł. W ramach realizacji tego zadania zakupiła: **8 kpl. ubrań koszarowych, 2kpl. mundurów wyjściowych, 1 odcinek wąż tłoczny W- 75 i 2 odcinki węży W- 52, 1 szt. rozdzielacz kulowy.**

- OSP Jarosławice pozyskała środki w kwocie 5 000,00 zł. W ramach realizacji tego zadania z zaangażowaniem własnych środków w kwocie 440 zł zakupiła: **8 kpl. ubrań koszarowych, 2 szt. helmów strażackich.**
- OSP Kargów pozyskała środki w kwocie 5 000,00 zł. W ramach realizacji tego zadania zakupiła: **sprzęt AGD na wyposażenie pomieszczenia kuchennego.**
- OSP Niziny pozyskała środki w kwocie 10 000,00 zł. W ramach realizacji tego zadania zakupiły: **wężę tłoczne W-52, W-75 prądownice rozdzielacz kulowy, ubrania specjalne, buty strażackie, mundury wyjściowe 5 kpl.**
- OSP Rzędów pozyskała środki w kwocie 5 000,00zł. W ramach realizacji tego zadania zakupiła: **3 kpl mundurów wyjściowych męskich , 3 kpl. mundurów kobiecych, koszule, czapki i dystynkcje.**
- OSP Tuczępy pozyskała środki w kwocie 10 000,00 zł. W ramach realizacji tego zadania zakupiła: **wężę tłoczne W-75 i W- 52, smok ssawny, ubrania koszarowe 5 kpl , koszulki bawełniane. Helmy CALISIA VULCAN – 5 szt.,**
- OSP Wierzbica pozyskała środki w kwocie 10 000,00 zł. W ramach realizacji tego zadania zakupiła: **ubrania koszarowe, koszule, dres, projektor, stół roboczy i szafę aktową.**

Środki finansowe Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji stanowiły **60 000,00 zł**

Ochotnicza Straż Pożarna w Wierzbicy pozyskała z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony środowiska i gospodarki Wodnej środki w kwocie 5000,00 zł. W ramach realizacji zakupiła: **radiotelefony, tłumice i latarki.**

W ramach konkursu „wsparcie funkcjonalności obszarów wiejskich poprzez zwiększenie potencjału jednostek OSP „finansowanego ze środków własnych Samorządu Województwa Świętokrzyskiego w kwocie 12.285,00 zł przy wsparciu środków Gminy w kwocie 32.505,00 zł dokonano wymiany **pokrycia dachowego Domu Strażaka w Kargowie i zakupu pompy szlamowej.**

Jednostki włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego z Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, PSP i Biura Ochrony Rządu w latach 2017-2020” kategoria: wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy dla zapewnienia gotowości bojowej jednostka: Tuczępy otrzymała środki w kwocie 5780,00 zł, OSP Niziny w kwocie 5170,00 zł i OSP Grzymała środki w kwocie 3790, zł .

Jednostki aktywnie działają też same by zyskać nowy sprzęt, czy umundurowanie. OSP Tuczępy za zajęcie II miejsca w konkursie ZGOK w Rzędowie otrzymała torbę medyczną a od HYDROGEOTECHNIKI Sp. z o.o. pompę pływającą NIAGARA 2 szt. 1

Jednostki wyposażone są w system selektywnego powiadamiania oprócz OSP w Rzędowie.

Działania ratowniczo gaśnicze

Struktura zdarzeń na terenie gminy.

Gmina	Pożary		Miejscowe zagrożenia		Alarmy fałszywe		Ogółem		Wzrost
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	
Tuczepy	37	84	24	55	1	2	62	141	79
Razem	37	84	24	55	1	2	62	141	79

Struktura wyjazdów jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w 2019 roku w rejonie działania

Jednostka	KSR G	Pożar	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	ćwiczenia	Wyjazdy gospodarcze	Zabezpieczenie rejonu
		y	a	e	a	ze	rejonu
Grzymała	tak	5	4	0	1	25	34
Niziny	tak	28	12		1	10	50
Tuczepy	tak	30	31	1	1	44	106
Januszkowice	nie	2	1	0	1	14	17
Jarosławice	nie	9	2	1	1	44	56
Kargów	nie	4	1	0	1	3	8
Rzędów	nie	6	2	0	1	30	8
Wierzbica	nie	0	2	0	1	88	90
Razem		84	55	2	8	228	369

Struktura wyjazdów jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w 2019 roku poza rejon działania

Jednostka	KSR G	Pożar	Miejsco	Alarmy	ćwiczeni	Wyjazdy	Zabezpieczen
		y	we zagrożeni a	falszyw e	a	gospodarc ze	ie Poza rejon4m działania
Grzymała	tak	0	0	0	0	0	0
Niziny	tak	-0	0	0	0	0	0
Tuczępy	tak	0	12	0	0	0	12
Januszkowice	nie	0	0	0	0	0	0
Jarosławice	nie	1	0	0	0	0	1
Kargów	nie	0	0	0	0	0	3
Rzędów	nie	0	0	0	0	0	0
Wierzbica	nie	0	0	0	0	0	0
Razem		1	12	0	0	0	13

Wzrost ilości interwencji straży pożarnej przy pożarach spowodowanych wypalaniem nieużytków i terenów rolniczych generują duże koszty dla budżetu gminy. Pomimo apelów i zakazów wypalania suchych pozostałości roślinnych najwięcej wyjazdów do pożarów było w marcu, kwietniu i wrześniu.

Ze względu na posiadany potencjał (pojazdy pożarnicze, sprzęt ratowniczy, wyszkolenie, posiadane środki łączności i alarmowania) pod względem ilości wyjazdów wyróżniają się jednostki OSP włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego: Tuczępy, Niziny i Grzymała oraz jednostka typu S.

Ćwiczenia sportowo pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych

Sprawność fizyczna jest bardzo istotnym elementem w codziennej służbie, pozwala na skuteczne i prawidłowe prowadzenie działań ratowniczo-gaśniczych. W celu utrzymania i

ciągłego podnoszenia poziomu sprawności fizycznej strażacy ratownicy Gminy startowali w ćwiczeniach taktyczno bojowych na obiekcie Szkoły Podstawowej w Nizinach w dniu 14 września 2019r. Organizatorem ćwiczeń była Ochotnicza Straż Pożarna w Nizinach. Nadzór nad ćwiczeniami sprawowała Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Busku Zdroju.

Ćwiczenia wzięło udział 8 drużyn z ośmiu OSP, które zaprezentowały swoje wyszkolenie pożarnicze, umiejętności obsługi sprzętu, a także przygotowań do działań ratowniczych.

Przy OSP w Kargowie działa drużyna sportowa piłki błotnej. Drużyna odniosła sukces w piłce błotnej zajmując I Miejsce w IX Mistrzostwach Polski.

Członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy mają zapewnioną możliwość udziału w szkoleniach funkcyjnych i szkoleniu podstawowym organizowanych nieodpłatnie przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Busku Zdroju.

Za udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych i innych zdarzeniach oraz szkoleniach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną i Gminę członkom biorącym w nich udział Gmina wypłaca ekwiwalent pieniężny w wysokości ustalonej Uchwałą Nr XVIII/153/2009 Rady Gminy Tuczępy z dnia 30 kwietnia 2009 roku w wysokości:

Za udział w akcji ratowniczo-gaśniczych 10 zł/godz.

Za udział w szkoleniu organizowanym przez PSP i Gminę 5 zł/godz.

Wszystkie OSP w Gminie posiadają potrzebne kody do zalogowania się do platformy e-learningowej: platforma.wint.pl niezbędne do udziału w szkoleniach w systemie info.

Od kilku lat i w 2019 roku odbyły się szkolne i gminne eliminacje w ramach XLII edycji Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej pod hasłem „Młodzież Zapobiega Pożarom” w którym brali udział uczniowie ze szkoły Tuczępy, Niziny i uczniowie III kl. Gimnazjum z Jarosławic. W zawodach Powiatowych zajęli II i III miejsce.

Współdziałanie z innymi podmiotami ratowniczymi w zakresie zapobiegania zagrożeniom i doskonaleniem procedur ratowniczych

W 2019 roku w sierpniu Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej organizowała ćwiczenia na obiekcie CS2 w m. Dobrów Gminy Tuczępy. W ćwiczeniach udział brały specjalistyczne jednostki ratownicze z Województwa Świętokrzyskiego. Jednostki OSP Gminy były obserwatorami prowadzonych ćwiczeń. Odpowiedzialne były za bezpieczeństwo ruchu drogowego na drogach dojazdowych do obiektu.

Inne funkcje OSP

Zaznaczyć należy, iż oprócz zadań związanych z ochroną przeciwpożarową jednostki OSP pełnią także inne funkcje czynnie uczestnicząc w lokalnym życiu kulturalno-rozrywkowym. Przejawia się to m.in. w pomocy podczas uroczystości imprez patriotycznych, rocznicowych organizowanych przez Gminę lub inne organizacje. Jednostki OSP same również są

organizatorami takich wydarzeń. Poza tym same strażnice spełniają rolę centrów kulturalno-rozrywkowych. Korzystają z nich Koła Gospodyń Wiejskich, młodzież i pozostali mieszkańcy.

W okresie objętym informacją przeprowadzono remont 4 obiektów. Wymieniono pokrycie dachowe w OSP w Kargowie, usunięto uszkodzenia elewacji zewnętrznej strażnicy w Jarosławicach spowodowanych gradem. Poprawiono warunki pomieszczeń socjalnych i garażowania pojazdów w OSP Jarosławice, Kargów, Wierzbica i Tuczępy. Trwa budowa garażu w Rzędowie. Jednostki OSP część remontów wykonali sami.

Zaopatrzenie wodne

Gmina zwodociągowana jest w 100 %. Jednostki uczestniczące w działaniach ratowniczych mają możliwość czerpania wody z hydrantów.

Inspekcje i przeglądy gotowości operacyjnej jednostek OSP w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Busku Zdroju przeprowadziła 2019 roku inspekcje gotowości operacyjnej jednostki OSP w Grzymale, w Tuczępach i Nizinach. Jednostka OSP w Grzymale z inspekcji uzyskała 95 pkt. na 100 możliwych, za co otrzymała ocenę bardzo dobrą. Jednostka OSP w Tuczępach uzyskała 96 pkt. na 100 możliwych, za co otrzymała ocenę bardzo dobrą. Jednostka OSP w Nizinach uzyskała 96 pkt. na 100 możliwych za co otrzymała ocenę bardzo dobrą. Ocenie podlegały:

1. Alarmowanie,
2. Stan osobowy (uprawnienia, badania),
3. Wyposażenie osobiste ratowników,
4. Stan i sprawność sprzętu,
5. Dokumentacja operacyjna,
6. Praktyczne ćwiczenia ratownicze.

Wydatki związane z ochroną przeciwpożarową poniesione z budżetu Gminy stanowiły 398 169,80 zł w tym:

Rodzaj wydatkowania	Kwota w zł
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie zadań zleconych	0
Ekwiwalenty za udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych i szkolenia	25316,18
Składki emerytalne -rent. od wynagrodzeń za obsługę sprzętu p. poż	0
Wynagrodzenia za obsługę sprzętu p.poż.	16405,20
Zakup materiałów i wyposażenia	42409,54
Zakup energii i gazu	19004,97

Zakup usług remontowych konserwacja gaśnic, remont strażnic	13545,34
Zakup usług pozostałych : przeglądy badania techniczne pojazdów i sprzętu p. poż.	5525,25
Opłaty, składki ubezpieczeniowe	8895,50
Wydatki inwestycyjne	246842,22
Zakupy inwestycyjne	0
Dotacje celowe z budżetu gminy na dofinansowanie kosztów jednostek OSP	20225,60

Podsumowanie

Kontynuowane działania, miały wpływ na doskonalenie działań ratowniczo-gaśniczych poprzez organizowanie ćwiczeń sportowo-pożarniczych i udział w ćwiczeniach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną.

Podnoszono poziom wyszkolenia członków Ochotniczych Straży Pożarnych.

Zakup i utrzymanie w gotowości środków transportu, sprzętu do ratownictwa oraz uzupełnienie doposażenia osobistego i ochronnego wpłynęły pozytywnie na jakość i skuteczność prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych w rejonie działania.

Utrzymanie w sprawności hydrantów w sieci wodociągowej wpłynie na skrócenie czasu dojazdu do miejsca zagrożenia pożarem.

VII. Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 poz. 2277 ze zm.).

W roku 2019 na terenie Gminy działało 9 punktów podmiotów gospodarczych posiadających stałe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży, z w / w podmiotów gospodarczych ;

- a) 9 podmiotów gospodarczych posiadało zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu do 4,5 % oraz na piwo,
- b) 8 podmiotów gospodarczych posiadało zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 4,5 % do 18 %,
- c) 9 podmiotów gospodarczych posiadało zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18 %

oraz 1 punkt, podmiot gospodarczy posiadający zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży o zawartości alkoholu do 4,5 % oraz na piwo.

W 2019 roku wydano 6 nowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży dla przedsiębiorców którym ukończyły się terminy ważności wydanych wcześniej zezwoleń. (Kat. A – 1, Kat. B – 2 , Kat C – 3), w 3 zezwoleniach na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży po przekształceniu działalności przedsiębiorcy w jednoosobową spółkę z.o.o stosownie do otrzymanego zawiadomienia dokonano zmian w oznaczeniu przedsiębiorcy.

Ponadto wydano 8 zezwoleń jednorazowych na sprzedaż napojów alkoholowych dla jednostek OSP i podmiotów zewnętrznych posiadających stałe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży podczas różnych imprez i uroczystości.

Wpływy do budżetu gminy za korzystanie ze stałych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2019 roku wyniosły 40 829,81 zł.

Największą wartość sprzedaży napojów alkoholowych brutto z podatkiem VAT oraz podatkiem akcyzowym według złożonego oświadczenia a tym samym wpływy środków finansowych do budżetu gminy odnotowuje się w Przedsiębiorstwie Delikatesy Centrum Tuczępy.

Zarówno wartość sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych jak i wpływy do budżetu gminy są porównywalne z rokiem 2019.

VIII. Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 6 marca 2018 roku o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.

W 2019 roku swą działalność gospodarczą prowadziło, miało główną siedzibę na terenie Gminy od 100 – 130 podmiotów gospodarczych (osób fizycznych) w statucie wpisu aktywny i zawieszony , były to działalności jednoosobowe o przeważającym kodzie PKD „ Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych ”, oraz 1 działalność prowadzona w formie spółki cywilnej.

Do największych podmiotów gospodarczych działających na naszej gminie należy zaliczyć jak w roku poprzednim ;

- a) HMPSTROJNY RECYCLING Mirosław Strojny zatrudniający docelowo ok. 30 osób.
- b) USŁUGI BUDOWLANE Robert Jamroży zatrudniający docelowo ok. 15 osób.

Pod względem wieku, najmłodszy przedsiębiorca ma 21 lata, a najstarszy 83 lata, najwięcej przedsiębiorców jest wieku 41 lat – 11 osób i 43 lat – 10.

W 2019 r. w Gminie zarejestrowano 24 nowych działalności gospodarczych a wykreślono z ewidencji CEIDG – 9 co wskazuje na dalszy przyrost prowadzonych działalności na naszym terenie.

Ponadto dokonano 68 innych operacji w istniejących wpisach takich (np. zmiana , wznowienie, zawieszenie).

IX. Realizacja ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (tj. Dz. U. z 2019 r. poz.1541 ze zmianami) oraz rozporządzeń i aktów wykonawczych do tej ustawy.

Zasadniczym celem działania w 2019 roku w zakresie pozamilitarnych przygotowań obronnych w gminie było osiągnięcie odpowiedniego stopnia przygotowania Kierowniczej kadry urzędu i podległych jednostek organizacyjnych do planowania operacyjnego oraz dalsze podnoszenie poziomu wiedzy w kierowaniu podległymi strukturami organizacyjnymi podczas realizacji zadań obronnych w sytuacji podwyższania gotowości obronnej państwa a priorytetem było ;

- a) Udział Kierowniczej Kadry urzędu oraz zespołów funkcjonalno – zadaniowych gminy i jednostek organizacyjnych w szkoleniach własnych oraz organizowanych przez szczebel nadrzędny.
- b) Opracowanie Ankiety na Potrzeby Narodowego Kwestionariusza Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Województwa Świętokrzyskiego (NKPPO – 19).
- c) Aktualizacja Planu operacyjnego funkcjonowania gminy w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny.
- d) Przeprowadzenie rejestracji mężczyzn i kobiet urodzonych w 2000 roku, przygotowanie na terenie gminy Kwalifikacji Wojskowej oraz udział w pracach Powiatowej Komisji Lekarskiej w Busku Zdroju.

Do Kwalifikacji Wojskowej w 2019 z terenu gminy wezwano – 16 osób ;

- a) rocznik podstawowy – 12
- b) roczniki starsze – 4

Przed Powiatową Komisją Lekarską w Busku Zdroju wstawiło się ;

- a) rocznik podstawowy – 11
- b) roczniki starsze – 2

Z przyczyn usprawiedliwionych (pobyt za granicą) nie wstawiło się 3 osoby (rocznik podstawowy – 1 , roczniki starsze – 2).

- e) Przeprowadzenie aktualizacji dokumentacji Stanowiska Kierowania w tym ; Instrukcji pracy na stanowisku kierowania w stałej siedzibie urzędu gminy , Planu przemieszczenia SK na zapasowe miejsce pracy, Planu ochrony stanowiska kierowania dostosowując strukturę organizacyjną SK do możliwości urzędu.
- f) utrzymywanie w aktualności posiadanej dokumentacji punktu kontaktowego HNS oraz bazy danych obrazującej możliwości gminy w zakresie wykorzystania zasobów miejscowych na potrzeby Sił Zbrojnych oraz wojsk sojuszniczych w systemie HNS.

- g) prowadzenie szkolenia osób wyznaczonych do udziału a organizacji akcji kurierskiej, zapewniając gotowość wyznaczonych zespołów oraz wydzielonych sił i środków, w tym pozyskiwanych w ramach świadczeń, do realizacji zadań objętych akcją kurierską,
- h) weryfikacja i utrzymanie w ciągłej aktualności posiadanej dokumentacji dotyczącej świadczeń, w tym szczególnie realizowanych na potrzeby Sił Zbrojnych i prowadzenie jej zgodnie z ustaleniami wynikającymi z rozporządzeń Rady Ministrów w tym zakresie,
- i) utrzymanie zdolności stałego dyżuru do samodzielnego zapoczątkowania procesu osiągania wyższych stanów gotowości obronnej, zgodnie z procedurami wynikającymi z opracowanej dokumentacji, z uwzględnieniem przewidywanych sytuacji planistycznych zawartych w znowelizowanym planie operacyjnym funkcjonowania gminy, poprzez prowadzenie szkoleń i treningów oraz ćwiczeń.

Realizacja Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. z 2002 r. Nr 96, poz. 850). i aktów wykonawczych do rozporządzenia.

Główny wysiłek obrony cywilnej Gminy w 2019 roku skoncentrowany był na rozwijaniu potencjału struktur obrony cywilnej w oparciu o istniejące zasoby, weryfikacji rzeczywistego stanu przygotowania struktur OC do realizacji zadań obrony cywilnej w czasie wojny oraz doskonalenie działań przygotowawczych realizowanych w czasie pokoju w oparciu o istniejące przepisy i wytyczne w tym zakresie, w tym :

- a) Kontynuowaniu procesu wdrażania rozwiązań uprawniających funkcjonowania ochrony ludności i obrony cywilnej wynikających z ukazujących się aktów prawnych, wytycznych, zaleceń, rekomendacji, ustaleń naczelnych i centralnych organów administracji rządowej.
- b) Prowadzeniu działań doskonalących w zakresie funkcjonowania Systemu Wykrywania i Alarmowania oraz Systemu Wczesnego Ostrzegania, w tym doskonaleniu procedur obiegu informacji oraz przekazywania decyzji organów uprawnionych do realizacji zadań zarządzania kryzysowego, ochrony ludności i obrony cywilnej we wszystkich stanach gotowości obronnej państwa.
- c) Prowadzeniu działań związanych z opracowaniem oraz aktualizacją planu obrony cywilnej na okres zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny, ze szczególnym uwzględnieniem weryfikacji przyjętych rozwiązań planistycznych do doraźnej pomocy w grzebaniu zmarłych , planu ochrony zabytków na wypadek masowego zagrożenia zniszczeniem, planu ewakuacji przyjęcia ludności, zwierząt i mienia na wypadek zagrożenia oraz planu zaopatrywania ludności w wodę w warunkach specjalnych (kryzysowych).
- d) Kontynuacji działalności edukacyjnej, w tym szkoleniowej i popularyzacyjnej oraz działalności w zakresie podtrzymania tradycji wychowania patriotyczno – obronnego

i przygotowania młodzieży do zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa na terenie gminy.

Realizacja ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym (tj. Dz. U. z 2019 roku poz. 1398 ze zmianami) i aktów wykonawczych do ustawy.

- a) Głównym przedsięwzięciem było opracowanie nowego Planu Zarządzania Kryzysowego oraz weryfikacja przyjętych w nim rozwiązań.

X. Rolnictwo i leśnictwo

Realizację zadań z zakresu rolnictwa i leśnictwa wykonywane były w 2019 r. we współdziałaniu:

- z służbami Wojewody Świętokrzyskiego w ramach zadań związanych z występowaniem niekorzystnych zjawisk meteorologicznych. Gminna Komisja ds. szacowania strat w gospodarstwach rolnych pracowała przy ocenianiu skutków gradu, deszczu nawalnego oraz suszy w okresie od maja do grudnia
- z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego oddział Busko-Zdrój poprzez zapewnienie miejsca dla doradcy rolniczego, który pełnił dyżury i świadczył pomoc w kampanii wypełniania wniosków o płatności bezpośrednio, a także brał udział w szacowaniu strat spowodowanych klęskami żywiołowymi
- ze Starostwem Powiatowym w Busku- Zdroju poprzez zapewnienie dyżurów wydelegowanego pracownika Starostwa, który świadczył pomoc w uzyskiwaniu zezwoleń na wycinkę drzew z lasów prywatnych przez ich właścicieli
- ze Świętokrzyską Izbą Rolniczą poprzez organizację wyborów do Powiatowych Rad Izb Rolniczych, które zostały przeprowadzone 28 lipca 2019 roku
- z Sołtysami wsi z zakresie rozpowszechniania wśród mieszkańców komunikatów Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Powiatowego Lekarza Weterynarii, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa i innych instytucji mających związek z rolnictwem.